

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.61/2021/42. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2022. január 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2022. február 10. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2021. február 22. napján kihirdetett 17.B.103/2020/49. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Terhelt1 I.r. vádlott bűnös további 6 rb folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében. A korrupciós bűncselekményeket társtettesként követte el, I.r. vádlott a terhére megállapított költségvetést károsító bűncselekmények 2 rb bűnsegédként és 1 rb felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetének minősülnek.

Terhelt8 VIII.r. vádlott bűnös további 1 rb felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont), valamint további 14 rb folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében. A korrupciós bűncselekményeket társtettesként követte el.

Terhelt16 XVI.r. vádlottat az ellene emelt

2 rb bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, 396.§ (2) bekezdés b/ pont),

vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, mint bűnsegéd (Btk. 345.§), valamint

16 rb személyes adattal visszaélés vétsége (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont)

vád alól *felmenti*.

Terhelt19 XIX.r., Terhelt20 XX.r. és Terhelt21 XXI.r. vádlottak cselekményei további 1-1 rb folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntetének (Btk. 291.§ (1), (2) bekezdés b/ pont II. fordulat) is minősülnek.

Terhelt22 XXII.r. vádlottat 1 rb költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont) vádja alól *felmenti*.

A személyes adattal visszaélés vétségének rendbelisége 31.

Terhelt21 XXI.r. vádlottat 1 rb költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (2) bekezdés b/ pont) vádja alól *felmenti*.

A vele szemben halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) évre *enyhíti*.

A költségvetési csalás büntette minősítéséből Terhelt1 I.r., Terhelt5 V.r., Terhelt8 VIII.r., Terhelt18 XVIII.r., Terhelt19 XIX.r., Terhelt20 XX.r., Terhelt21 XXI.r., Terhelt22 XXII.r., Terhelt23 XXIII.r. és Terhelt24 XXIV.r. vádlottak vonatkozásában a folytatólágosságra (Btk. 6.§ (2) bekezdés),

a költségvetési csalás büntette megnevezéséből Terhelt5 V.r., Terhelt18 XVIII.r., Terhelt19 XIX.r., Terhelt20 XX.r., Terhelt21 XXI.r., Terhelt22 XXII.r., Terhelt23 XXIII.r. és Terhelt24 XXIV.r. vádlottak tekintetében a bünszövetségre és az üzletszerűségre, valamint

a korrupciós bűncselekmények megnevezéséből Terhelt1 I.r., Terhelt5 V.r., Terhelt8 VIII.r., Terhelt18 XVIII.r. és Terhelt22 XXII.r. vádlottak vonatkozásában az üzletszerűen és bünszövetségben elkövetésre utalást *mellőzi*.

Megállapítja, hogy a vesztegetés elfogadásának büntettét Terhelt5 V.r., Terhelt18 XVIII.r. és Terhelt22 XXII.r. vádlottak folytatólágosan követték el.

Terhelt23 XXIII.r. vádlott tekintetében a zár alá vétel feloldására vonatkozó rendelkezés változatlanul hagyása mellett annak végrehajtását 3 (három) hónapra felfüggeszti és mellőzi a pénzbüntetés megfizetése érdekében történő visszatartást.

A NEAK által bejelentett polgári jogi igény elbírálására vonatkozó rendelkezések mellőzése mellett azt egyéb törvényes útra utasítja.

Az eljárás során felmerült 237.808 (kettőszázharminchétezer-nyolcszáznyolc) Ft bűnügyi költség egyetemleges megfizetésére kötelezettek közül mellőzi Terhelt16 XVI.r. vádlottat.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy Terhelt3 III.r. vádlott lakcíme: Cím5., a XVI.r. vádlott neve helyesen: Terhelt16, a XX.r. vádlotté Terhelt20., XXII.r. vádlotté Terhelt22, anyja neve: Név1.

Indokolás

[1] A Tatabányai Törvényszék a 2019. szeptember 16-tól 2021. február 8. napjáig tartó nyilvános tárgyalássorozat alapján meghozott és 2021. február 22. napján kihirdetett, 17.B.103/2020/49. számú ítéletével bűnösnek mondta ki

Terhelt1 I.r. vádlottat 3 rb folytatólágosan elkövetett költségvetési csalás büntettében, 2 rendbeliben, mint felbújtó és 1 rendbeliben, mint bűnszövetség (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés a/ pont, Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont, Btk. 6.§ (2) bekezdés, Btk. 14.§ (1) és (2) bekezdés),

8 rb folytatólágosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett vesztegetés büntettében (Btk. 290.§ (1) és (3) bekezdés a/ pont, Btk. 13.§ (1) bekezdés),

3 rb bűnszövetségként, folytatólágosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 6.§ (2) bekezdés, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 1412 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont, Btk. 13.§ (1) bekezdés),

Terhelt3 III.r. vádlottat 2 rb folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettében, mint bűnsegéd (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont, Btk. 6.§ (2) bekezdés, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 191 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt4 IV.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

vesztegetés elfogadásának büntettében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 47 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt5 V.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont, (4) bekezdés b/ pont, 14.§ (2) bekezdés, 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 122 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt6 VI.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont, Btk. 396.§ (1) és (3) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 6.§ (2) bekezdés és 14.§ (2) bekezdés),

valamint 269 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt8 VIII.r. vádlottat bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntettében (Btk. 290.§ (1) és (3) bekezdés a/ pont),

folyatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés a/ pont, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

3 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

valamint 1483 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 291.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt11 XI.r. vádlottat 3 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntetében (1 rb Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont, 1 rb Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, 1 rb Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

3 rb bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, Btk. 6.§ (2) bekezdés, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

275 rb személyes adattal visszaélés vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetében (Btk. 290.§ (1) és (3) bekezdés a/ pont),

Terhelt13 XIII.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont és Btk. (1) bekezdés a/ pont és (3) bekezdés b/ pont, 14.§ (2) bekezdés, 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, mint bűnsegéd (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

2 rb hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345.§, 14.§ (2) bekezdés),

valamint 238 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt14 XIV.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, mint bűnsegéd (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 36 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt16 XVI.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont és (2) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 16 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt17 XVII.r. vádlottat 2 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont és Btk. (1) bekezdés a/ pont és (2) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, Btk. 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

2 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345.§, Btk. 14.§ (2) bekezdés),

valamint 62 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt18 XVIII.r. vádlottat 3 rb bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen és bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont és (4) bekezdés b/ pont, és 2 rb Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont és (3) bekezdés b/ pont, Btk. 14.§ (2) bekezdés, 6.§ (2) bekezdés),

bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

3 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345.§, Btk. 6.§ (2) bekezdés és 14.§ (2) bekezdés),

valamint 109 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt19 XIX.r. vádlottat 2 rb folytatólagosan, bűnsegédként, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, Btk. 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

valamint 22 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt20 XX.r. vádlottat 2 rb folytatólagosan, bűnsegédként, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

valamint 26 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt21 XXI.r. vádlottat 2 rb folytatólagosan, bűnsegédként, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (2) bekezdés b/ pont, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

valamint 11 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt22 XXII.r. vádlottat 2 rb folytatólagosan, bűnsegédként, üzletszerűen, bűnszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont, 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

2 rb folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (2) bekezdés),

2 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont), valamint bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat),

Terhelt23 XXIII.r. vádlottat felbujtóként, folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (1) bekezdés),

felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés, 14.§ (1) bekezdés),

valamint 210 rb felbujtóként elkövetett személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 291.§ (1) bekezdés a/ pont),

Terhelt24 XXIV.r. vádlottat folytatólagosan, üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont, 6.§ (2) bekezdés),

folyatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§, 6.§ (2) bekezdés),

valamint 210 rb személyes adattal visszaélés vétségében (Btk. 291.§ (1) bekezdés a/ pont).

Ezért a bíróság – halmazati büntetésül – *Terhelt1 I.r. vádlottat* 4 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 500 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 1.000.000 Ft pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra,

Terhelt3 III.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt4 IV.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt5 V.r. vádlottat 2 év börtönbüntetésre és 400 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 800.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt6 VI.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt8 VIII.r. vádlottat 3 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 500 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 1.000.000 Ft pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra,

Terhelt11 XI.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt13 XIII.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft, mindösszesen 300.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt14 XIV.r. vádlottat 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt16 XVI.r. vádlottat 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 200 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 400.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt17 XVII.r. vádlottat 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt18 XVIII.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt19 XIX.r. vádlottat 1 év 2 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt20 XX.r. vádlottat 1 év 2 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt21 XXI.r. vádlottat 1 év 4 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 600.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt22 XXII.r. vádlottat 1 év 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 350 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 700.000 Ft pénzbüntetésre,

Terhelt23 XXIII.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 350 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 700.000 Ft pénzbüntetésre, valamint

Terhelt24 XXIV.r. vádlottat 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 350 napi tétel, napi tételenként 2.000 Ft, összesen 700.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

A fentiek szerint kiszabott szabadságvesztés-büntetések végrehajtását a bíróság *Terhelt3 III.r. vádlott, Terhelt5 V.r. vádlott, Terhelt11 XI.r. vádlott* vonatkozásában 4 évi, *Terhelt4 IV.r. vádlott, Terhelt6 VI.r. vádlott, Terhelt13 XIII.r. vádlott, Terhelt17 XVII.r. vádlott, Terhelt18 XVIII.r. vádlott, Terhelt22 XXII.r. vádlott, Terhelt23 XXIII.r. vádlott és Terhelt24 XXIV.r. vádlott* tekintetében 3 évi, míg *Terhelt14 XIV.r. vádlott, Terhelt16 XVI.r. vádlott, Terhelt19 XIX.r. vádlott, Terhelt20 XX.r. vádlott, Terhelt21 XXI.r. vádlott* esetében 2 évi próbaidőre felfüggesztette, III.r., IV.r., V.r., VI.r., XIII.r., XIV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottakat előzetes mentesítésben részesítette.

Rendelkezett – III.r., IV.r., V.r., VI.r., XI.r., XIII.r., XIV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére – az egyes terhelték feltételes szabadságra bocsáthatóságának legkorábbi időpontjáról, megállapítván azt, hogy *Terhelt1 I.r. vádlott, illetőleg Terhelt8 VIII.r. vádlott* a büntetése fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az érintett vádlottak vonatkozásában a velük szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetések tartamába - III.r., IV.r., V.r., VI.r., XI.r., XIII.r., XIV.r. vádlottak esetében a szabadságvesztés végrehajtása esetére – beszámítani rendelte a terheltek által előzetes fogvatartásban töltött időt.

Az elsőfokú bíróság a egyéb érdekelt³ mint az Országos Egészségpénztár jogutódja által bejelentett polgári jogi igényeknek helyt adva kötelezte

Terhelt⁸ VIII.r. vádlottat 707.560.482 Ft kártérítés, valamint törvényes kamatainak megfizetésére és ezen összegen belül VIII.r. vádlottat az egyes terhelt-társaival egyetemlegesen megítélt, pontosanösszezszerűsített kártérítési összegek megfizetésére, továbbá

Terhelt²⁴ XXIV.r. vádlottat 72.661.177 Ft kártérítés, valamint törvényes kamatának megfizetésére, valamint ezen összegen belül a XXIV.r. vádlottat egyes, az ítéletben feltüntetett terhelttársaival egyetemlegesen megítélt kártérítési összegek, valamint törvényes kamataik megfizetésére, ezen túlmenően a magánfelek polgári jogi igényét a törvényszék elutasította.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás lefoglalt DVD lemezek nyomozati irat részeként történő kezeléséről, a zár alá vételek feloldásáról és az azokkal érintett ingatlanok pénzbüntetés biztosítékaul történő visszatartásáról, az eljárás során lefoglalt bünjelpenzek lefoglalásának megszüntetéséről, azoknak kiadni rendeléséről, illetőleg pénzbüntetés megfizetése céljából való visszatartásáról.

Külön-külön és egyetemlegesen is kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére annak megállapítása mellett, hogy az ezek után fennmaradó 3.681.872 Ft bűnügyi költséget a Magyar Állam viseli.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. vádlott és védője enyhítés érdekében, V.r. vádlott védője felmentésért, a bűnösség megállapítása miatt, VIII.r. vádlott védője a vesztegetés miatt felmentésért, másodlagosan enyhítésért, XVI.r. vádlott védője felmentés érdekében, XVIII.r., XIX.r., XX.r. és XXI.r. vádlott védője ugyancsak felmentés végett, XXII.r. vádlott és védője felmentésért és a tényállás téves megállapítása miatt, XXIII.r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, XXIV.r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

Az elsőfokú ítélet ellen a III.r. vádlott védője, IV.r. vádlott védője, VI.r. vádlott és védője, valamint XVII.r. vádlott védője kizárólag a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezés ellen jelentett be fellebbezést.

Az elsőfokú ítélet az ügydöntő határozat kihirdetését követően Terhelt¹¹ XI.r. vádlott, Terhelt¹³ XIII.r. vádlott, Terhelt¹⁴ XIV.r. vádlott, illetőleg a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezés kivételével Terhelt³ III.r. vádlott, Terhelt⁴ IV.r. vádlott, Terhelt⁶ VI.r. vádlott és Terhelt¹⁷ XVII.r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett.

[3] Fellebbezésének indokolásában és a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében Terhelt¹ I.r. vádlott védője fenntartotta a kiszabott büntetés enyhítésére, a pénzbüntetés mérséklésére irányuló jogorvoslati kérelmét, ismételten kifogásainak adott hangot azzal összefüggésben, hogy álláspontja szerint sérült az elsőfokú büntetőeljárás során a védenccetisztességes eljáráshoz fűződő joga, 2018. áprilisában a kirendelt védő nem tudott

megfelelően felkészülni a tárgyalásra és I.r. vádlott védelmének hatékony ellátására, ezen túlmenően pedig egy alkalommal az eljárási cselekményen nem is volt jelen védő. Mindemellett a korábban eljáró ügyvéd esetenként nem teljesítette a kézbesítési megbízotti teendőit sem.

Részletezve a védenca betegségeit és azoknak a mindennapi életére gyakorolt, egyre súlyosodó kihatásait, szükségesnek ítélte a korábbi igazságügyi szakértői véleményben foglaltak aktuális, valós helyzetnek megfelelő átértékelését, illetőleg a büntetőeljárást lefolytató hatóságok munkáját segítő, a társai és önnön szerepét is feltáró, bűnösségének elismerésére is kiterjedő vallomása s ennek ügybeli jelentősége fokozottabb figyelembevételét. Fentiekon túlmenően az időmúlásnak is komoly jelentőséget tulajdonítva a védő a védenccel szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztését indítványozta.

[4] Terhelt5 V.r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában, illetőleg a nyilvános ülésen előterjesztett perbeszédében az elsődlegesen felmentésre irányuló, másodlagosan enyhítés végett előterjesztett jogorvoslati kérelmét maradéktalanul fenntartotta, továbbra is hivatkozott az elsőfokú ítélet megalapozatlanságára, álláspontja szerint az első fokon megállapított tényállás iratellenes és helytelen ténybeli következtetéseket is tartalmaz.

Terhelt1 I.r. terhelt vallomásának elfogadását és az azzal kapcsolatos indokolás helyességét vitatva kifejtette, miszerint védenca a büntetőeljárás során alá tudta támasztani a több évtizedes, karitatív szervezetek körében kifejtett működésével kapcsolatos védekezését, illetőleg azt a tényt, hogy jóhiszeműen járt el a receptek felírásakor, és ezzel összefüggésben őt I.r. vádlott tévedésbe ejtette.

Hivatkozott tanú36 vallomására, valamint azon okirati bizonyítékokra, amelyek azt támasztják alá, hogy védenca ugyan megsértette a receptfelírási szabályokat, ezzel összefüggésben azonban őt kizárólag a személyes elkötelezettsége és az embersége motiválta.

A védői álláspont szerint védenca védekezését támasztja alá tanú45 vallomás (amely szerint családtagjaival együtt önként adták át az adataikat), valamint a telefonlehallgatás anyaga, amely szerint több hónapja folyamatban volt már a büntetőeljárás, erről azonban védenca tájékoztatást nem kapott, s arról sem volt tudomása, miszerint az általa kiállított recepteket költségvetési csaláshoz használják fel.

A védői álláspont szerint V.r. vádlott előzetes mentesítésben részesítése helyes intézkedés volt az elsőfokú bíróság részéről.

[5] Terhelt8 VIII.r. vádlott védője a fellebbezési perbeszédében a vesztegetés büntette vonatkozásában felmentésre irányuló fellebbezését és annak indokolását fenntartotta, az ezzel kapcsolatos megállapítások XXII.r. Terhelt22 vádlott vonatkozásában merültek fel, más orvosok tekintetében kapcsolat nem mutatható ki, azzal összefüggésben pedig az eljárás során semmilyen adat nem állt rendelkezésre, hogy Terhelt22 pénz ellenében bocsátotta volna Terhelt8 rendelkezésére a vényeket.

Amúgy a vesztegetésként értékelhető cselekményeknek megfelelő történeti tényeket a védelmi álláspont szerint a vádirati tényállás nem is tartalmaz, s ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság maga sem folytatott le bizonyítási eljárást.

Teljesen alaptalan az az ítéleti ténymegállapítás, miszerint VIII.r. vádlott egyáltalán ismerte volna a szóbanforgó orvosokat, s őket I.r. vádlottal szándékegységben vesztegették volna meg.

Azzal pedig, hogy VIII.r. vádlott tudott az orvosoknak kifizetett pénzeszközökről, amelyeket ő az I.r. vádlott rendelkezésére bocsátott, védenca nem valósított meg tényállásszerű magatartást.

A kiszabott szankciók enyhítésére irányuló indítványa körében meghatározó nyomatékú enyhítő körülményként hivatkozott a védelem a védenca két kiskorú gyermekére, akiknek napi szintű ellátásával összefüggésben elengedhetetlen szükség van a vádlott munkájára a család anyagi biztonságának fenntarthatósága okán is.

Védenca önkéntes segítő munkában, karitatív tevékenységek végzésében is szerepet vállal, a kifejezett enyhítés irányába mutat a büntetlen előélete és a terhére rótt cselekmények elkövetése óta bekövetkezett kiemelkedően jelentős időmúlás.

A kiszabott szankciókat a belső arányosság szempontjából áttekintve is az állapítható meg, hogy VIII.r. vádlott felelőssége X.r. Terhelt10 terhelt esetében megállapítottához hasonló, vele szemben is próbaidőre felfüggesztett vagy olyan tartamú végrehajtható szabadságvesztés kiszabása indokolt, amely az általa előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása mellett immár kitöltöttek tekinthető.

[6] XVI.r. Terhelt16 védője a terhelt felmentésére irányuló fellebbezését és annak indokolását maradéktalanul fenntartva ismételten hivatkozott fellebbviteli perbeszédében arra, hogy az inkriminált receptek a büntetőeljárás során nem kerültek elő, a hivatkozott vonalkód ugyan köthető XVI.r. vádlott személyéhez, ez a tény azonban csak azt igazolja, hogy az adott vények a nevére kerültek kiadásra.

Részletesen elemezve I.r. vádlottnak a védenccét érintő vallomásait arra mutatott rá, hogy Terhelt1 előadása szerint abban állapotodott meg XVI.r. vádlottal, hogy a receptre felírt termékeket beviszi a rendelőbe, és azokat rászoruló hajléktalan betegeknek adják oda. Pár hónap múlva Terhelt16 pár darab receptet át is adott neki, közölve, azért csak ennyi, mert neki erre nincs ideje, beszélje ezt le az asszisztensnővel, amennyiben utóbbi ezeket kiállítja, akkor ő lebélyegzi, és így tud kötszereket hozni a kórházba. Az ügy intézése a továbbiakban az asszisztensnő útján bonyolódott, aki utóbb az egyes receptek átadásakor közölte vele, hogy nem kötszert kérnek cserébe, hanem inkább pénzt. Az összegeket I.r. vádlott mindig az asszisztensnőnek adta át, aki állította, hogy átadja azt Terhelt13nak. Az asszisztensnő kiléte azonban az eljárás során nem volt tisztázható, a tőle fentiek szerint származtatható kijelentések pedig alkalmatlanok más személy büntetőjogi felelősségének megállapítására.

Mindemellett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazza a konkrét cselekvőseget a jogtalan előny kérésére, illetőleg elfogadására vonatkozóan a passzív vesztegető részéről, így önmagában tényállási elem hiányában is alaptalan a bűnösségre vont következtetés.

A vád szerinti receptek feltalálhatósága, részletes kiértékelhetősége híján nem állapítható meg az sem, hogy azokat kötelességsszegő módon állította volna ki a terhelt, továbbá arra nézve sem vonható megalapozott következtetés, hogy bárkinek a személyi adataival visszaélt volna.

A védelmi álláspont szerint az egyetlen meglévő és releváns recept tekintetében azonosítható ugyan XVI.r. vádlott aláírása és pecsétje, erről azonban korábban igazolták, hogy azt nem állíthatta ki Terhelt16.

Összefoglalóan tehát a szóba jöhető büntetőtörvényi tényállások tekintetében a receptek híján az azokkal összefüggő vádak alól bűncselekmény hiányában történő felmentésnek, míg az egyetlen meglévő recept esetében vagy bűncselekmény hiányos, vagy bizonyítottság hiányos felmentésnek van helye.

[7] XVIII.r. Terhelt18 védője a fellebbviteli perbeszédében a fellebbezést, illetőleg annak indokolását fenntartva arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás hiányos és helyenként iratellenes is.

A törvényszék a megismételt eljárás során nem vette figyelembe védenca vallomása által szolgáltatott bizonyítékokat, továbbá ugyancsak figyelmen kívül hagyta az igazságügyi

orvosszakértő által leírtakat és szóban fenntartott nyilatkozatokat. A védelmi álláspont szerint nem lehet kizárólag azon az alapon megállapítani védenca bűnösségét, hogy nagyszámú recept felírása állapítható meg esetében, hiszen erre az eljárás során több alkalommal is konzekvensen magyarázatot adott, illetőleg orvosi dokumentációt is csatolt utóbb minden betegről. A receptekkel érintett betegek írásbeli nyilatkozatai – melyek a magánokirati formának sem felelnek meg – nem lehetnek mérvadóak a vonatkozó szakértői vélemény megállapításaival szemben, amelyek a receptek indokoltságát és mennyiségét sem kérdőjelezték meg.

Részletesen foglalkozott a védő azzal, hogy miért került ilyen mennyiségű recept felírásra (amely mögött mindig volt megfelelő orvosi dokumentáció is), emellett a Terhelt11rel való kapcsolatával, annak jellegével és azzal, hogy miután csak őt ismerte, a bünszövetségben történt elkövetéssel kapcsolatos minősítés nem foghat helyt.

A védői álláspont szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján csak az állapítható meg, hogy védenca a minden esetben ténylegesen elvégzett szakszerű orvosi vizsgálat után írta fel az arra rászorulóknak a megfelelő ellátást biztosító kötszert, amely tevékenységéért soha senkitől nem kért, illetőleg nem kapott pénzbeli juttatást, mindezt Terhelt11 előadása is megerősítette, s e tekintetben I.r. vádlott vallomása összességében cáfolást nyert.

A receptek felírására orvosszakmai szempontok alapján került sor, az ezzel kapcsolatos adminisztráció pedig a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt, nem fiktív betegségekről és nem fiktív betegek ellátásáról volt szó.

Részletesen elemezve az orvosszakértői véleményt, annak megállapításaiból a védelmi álláspont szerint kizárólag az a következtetés vonható le, hogy nem került sor védenca részéről fiktív receptfelírásra. Ezek alapján elsődlegesen bűncselekmény hiányában történő, másodlagosan bizonyítottság hiányos felmentésre tett indítványt.

[8] XIX.r. Terhelt19, XX.r. Terhelt20 és XXI.r. Terhelt21 vádlottak védője a fellebbezését fenntartva a fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében mindhárom vádlott felmentésére tett indítványt, álláspontja szerint védencai valamennyien megfelelően ellátták a valós panaszokkal hozzájuk forduló betegeket, valós betegségekre valós tartalmú recepteket írtak fel, az e körben előterjesztett védekezésüket a szakértői típusú bizonyítékok is megfelelően alátámasztották.

A terhelték a vények jogellenes felhasználásáról nem tudtak, s az eljárás során kézzel fogható, hiteltérdemlő bizonyíték arra nézve sem merült fel, hogy pénzbeli ellenszolgáltatást kértek, illetőleg fogadtak volna el azok kiállításáért. Valamennyi védenca az elkövetési magatartás és a cselekménysorozat célzata tekintetében tévedésben volt.

Miután pedig sem a személyes adattal visszaélést, sem pedig a magánokirat-hamisítást XIX-XXI.r. vádlottak nem követték el, a védő valamennyi bűncselekmény vádjá alól történő felmentésükre tett indítványt.

[9] XXII.r. Terhelt22 védője a fellebbviteli nyilvános ülésen előterjesztett perbeszédében a tényállás téves megállapítása és a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartva arra mutatott rá, helytelen az a megállapítás, miszerint védenca valótlan tartalmú vényeket állított ki, az ezzel ellentétes tartalmú terhelti vallomást Szakértő5 igazságügyi orvosszakértő megállapításai is alátámasztották.

XXII.r. vádlottnak nem volt tudomása és nem lehetett rálátása sem arra, hogy nem azok a kötszerek lettek kiszállítva, amelyeket a vényekre felírt, hiszen egyetlen beteg sem jelezte, hogy baj lenne a kötszerekkel.

Terhelt22 kizárólag Terhelt8val állt kapcsolatban, utóbbi pedig nem tett terhelő vallomást védencére, mi több, kifejezetten arra tett vallomást, hogy közöttük anyagi ellenszolgáltatásról egyáltalán nem volt szó.

A védő arra is kitért, hogy a Terhelt22 által vezetett szigetvári kórház a perbeli időszakban szeptikus centrumként működött a megyében, ennek következtében a vádbeli időszakban felírt 251 vény távolról sem kiugróan magas receptszám. Utóbbi a tárgyaláson meghallgatott OEP szakértő is megerősítette.

Védence vonatkozásában tehát alappal nem merült fel sem valótlan tartalmú vények kiállítása, sem a vesztegetés büntettének vagy a költségvetési csalás büntettének elkövetése, nem állapítható meg részéről hamis magánokirat felhasználása, illetőleg személyes adattal való visszaélés sem.

Miután pedig a vádhatóságnak nem sikerült bizonyítania, hogy védence a terhére rótt bűncselekményeket elkövette, bizonyítottság hiányában kérte Terhelt22 vádak alóli felmentését.

[10] Terhelt23 XXIII.r. vádlott meghatalmazott védője a fellebbviteli nyilvános ülésen előterjesztett perbeszédében fenntartotta a fellebbezését, illetőleg annak írásbeli indokolásában előterjesztett, részletes jogi indokolással ellátott indítványát, elsődlegesen azt kérte, hogy az ítéltábla a Be. 608.§ (1) bekezdés a/ pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét nem ügydöntő végzéssel helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, miután a megismételt eljárásban első fokon nem három hivatásos bíróból álló bírói tanács járt el, jöllehet ez a Be. 13.§ (3) bekezdése alapján kötelező lett volna.

Másodlagos indítványa arra irányult, hogy az ítéltábla a Be. 609.§ (1) bekezdése és (2) bekezdés d/ pontja alapján helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra, miután az az indoklási kötelezettségének több vonatkozásban, így I.r. és XXIII.r. vádlottak vallomásai értékelésének súlyos hiányosságai, illetőleg XI.r. vádlott egyes vallomásrészei figyelmen kívül hagyása tekintetében nem tett eleget.

A védelem harmadlagos indítványa azt célozta, hogy az ítéltábla a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján mellőzze az elsőfokú ítélet tényállásából azon megállapításokat, amelyekből következően XXIII.r. vádlott tudott a receptek valótlanágáról. A védence felelősségét megalapozó tényeket a törvényszék megalapozatlanul, azon belül helytelen ténybeli következtetéssel állapította meg. A fentiek szerinti eltérő tényállás megállapítására tekintettel indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az ítéltábla a Be. 606.§ (2) bekezdése szerint változtassa meg, és védencét a Be. 566.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján mentse fel a költségvetési csalás vádja alól bizonyítottság hiányában.

Negyedleges indítványa pedig Terhelt23 XXIII.r. vádlott előzetes mentesítésére is kiterjedően az elsőfokú ítélet Be. 605.§ (1) bekezdése alapján történő helybenhagyására irányult.

[11] XXIV.r. Terhelt24 vádlott védője a fellebbviteli nyilvános ülésen előterjesztett perbeszédében a fellebbezésében foglaltakat fenntartva részletesen elemezte a védence büntetőjogi felelőssége, illetőleg annak hiánya tekintetében releváns terhelti és tanúvallomásokat és az elsőfokú eljárásban megállapított történeti tényállást, e körben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a védence szakmai hibát nem vétett, a gyógyszerár működtetése körében magatartása jogsértést nem valósított meg, ezzel kapcsolatosan mulasztást a szakhatóság nem tárt fel. Védencének nem volt tudomása arról, hogy a vényeken szereplő kötszereket a betegek nem kapták meg.

A védelmi álláspont szerint a bünszövetség megállapíthatóságának feltételei is hiányoznak, ennek elemeire vonatkozóan egyetlen érdemleges bizonyíték sem áll rendelkezésre.

Elsődlegesen a megismételt eljárás során eljáró bíróság összetétele miatt abszolút eljárási szabálysértés megvalósítására tekintettel az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte, másodlagos indítványa bizonyítottság hiányában védencének felmentésére és a vele szemben előterjesztett polgári jogi igény elutasítására irányult, harmadlagosan pedig az elsőfokú ítélettel kiszabott szankció előzetes mentesítés mellett történő enyhítését és a polgári jogi igény elutasítását, illetőleg egyéb törvényes útra utasítását indítványozta.

[12] III.r. Terhelt3, IV.r. Terhelt4, VI.r. Terhelt6 és XVII.r. Terhelt17 vádlottak, illetőleg nevükben a védőik a polgári jogi igénynek történő helyt adás és a kártérítések megfizetésére történt kötelezésük miatt jelentettek be fellebbezéseket, amelyekben egyaránt kifogásolták, hogy az igények bejelentője, a NEAK egyáltalán jogosult volt-e a polgári jogi igény előterjesztésére, a Ptk. 3: 405. § (2) bekezdése, illetőleg a 386/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 4.§-a alapján sem vezethető le, hogy a NEAK saját jogán vagy meghatalmazotti minőségében a károsult költségvetés nevében jogosult polgári jogi igény érvényesítésére, másrésről vitatták, hogy keresetszerű volt-e a polgári jogi igény büntetőeljárás során történt előterjesztése, harmadrésről védői álláspont szerint a NEAK igényének érvényesítésére a polgári peres bírósági eljáráson kívül egyéb, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvényben megfelelő szabályozott ellenőrzési eljárás is rendelkezésre áll, így a Be. 56.§ (4) bekezdése értelmében ezen követelések polgári jogi igényként nem érvényesíthetőek, továbbá kifogásolták a kártérítések összecszerúságát, illetőleg azt a körülményt, hogy az elsőfokú ítélet nem tartalmaz érdemi indokolást arra, miként jutott a bíróság azon megállapításra, hogy megalapozottak a polgári jogi igényként érvényesített követelések.

Fentiekre figyelemmel az előterjesztett igények elutasítását, illetőleg a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítását indítványozták.

A fellebbviteli nyilvános ülésen jelenlévő XXII.r. vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz.

[13] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.334/2017/7-I. számú átiratában az I.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VIII.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak, illetőleg védőik által előterjesztett fellebbezéseket alaptalannak ítélve a megismételt eljárást szabályszerűen lefolytató törvényszék által megállapított ítéleti tényállást megalapozottnak tartotta.

Álláspontja szerint a bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, kellő részletességgel mutatta be azokat az indokokat, amelyek mentén a hiteltérdemlőként értékelt bizonyítékok összességére alapította a történeti tényállást, helytálló indokok mentén vetette el a tagadásban lévő terheltek kapcsolatos védekezését. Mérlegelése okszerűnek minősíthető, a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések a bizonyítékok újraértékelését célozzák, ezek eredményre nem vezethettek.

A fellebbviteli főügyészségi indítvány szükségesnek ítélte az elsőfokú határozat indokolásában feltalálható szükségtelen ismétlések kiküszöbölését, ezért az ezekkel érintett indokolásrészek mellőzésére tett indítványt.

A vádlottak bűnösségére levont következtetéseket túlnyomó részt helyesnek minősítette, XVI.r. vádlott esetében azonban az Btl-hez kapcsolódó cselekménnyel okozott 57.375 Ft-ot kitevő vagyoni hátrány mértékére figyelemmel felmentésnek van helye. A fellebbezéssel érintett vádlottak terhére rótt bűncselekmények jogi minősítésével túlnyomó részt egyetértve arra mutatott rá, hogy XI.r. terhelt az I.r. vádlottal történt megegyezést követően 2008-2009. években miskolci és sátoraljaújhelyi orvosokkal vette fel a kapcsolatot, akik közül XIX.r., XX.r. és XXI.r. vádlottat sikeresen vett rá arra, hogy az útmutatásai szerint utóbbiak tudottan valótlan tartalmú vényeket állítsanak ki olyan biztosítottak nevére is, akiket nem kezeltek

vagy a vényre felírt kötszerre egyéb okból nem volt szükségük. Miután az általuk felírt valótlán tartalmú vények után pénzbeli ellenszolgáltatást kaptak I.r. vádlottól, nevezett 3 orvos terhére 1-1 rb bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette is megállapítandó.

Az ügyészi álláspont egyetértett az elbíráláskor hatályos Büntetőtörvénykönyv alkalmazásával, a költségvetési csalás büntette azonban a törvényi egység folytán nem lehet folytatólagosan elkövetett.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket a törvényszék helyesen ismerte fel, a vádlottakkal szemben a kifejezetten jelentős időmúlás tényére is figyelemmel összességében méltányos büntetéseket szabott ki, az V.r., XVI.r., XVIII-XXIV.r. vádlottak előzetes mentesítésben részesítése azonban indokolatlan, a terhükre rótt bűncselekmények jellegére, tárgyi súlyára és az elkövetés körülményeire, valamint indító okára tekintettel nevezettek érdemtelenek e jogintézmény alkalmazására, ezért annak mellőzését indítványozta a fellebbviteli főügyészség.

A polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott formájában végrehajthatatlan, ezért annak kiegészítése szükséges oly módon, hogy a törvényszék által meghatározott összegeket az ott írt személyek 15 napon belül kötelesek megfizetni kártérítés jogcímén, továbbá az említett összegek után 2010. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő kamatot is kötelesek megfizetni.

A fentiekre figyelemmel a fellebbviteli főügyészség – az indokolás jelzettek szerinti kiegészítését és pontosítását követően – a törvényszék elsőfokú ítéletének a fentebb részletezettek vonatkozásában történő, Be. 606.§ (1) bekezdésére alapított megváltoztatását indítványozta.

[14] Az ítéltábla többirányú védelmi fellebbezési kérelmek tartalmára, a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakra, a védelmi fellebbezések írásbeli indokolásának lényegére, illetőleg a fellebbviteli nyilvános ülésen elhangzottakra figyelemmel a jogorvoslati kérelmekkel támadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján felülbírált.

A másodfokú felülbírálat V.r., VIII.r., XVI.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottakra a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján, valamint hozzájuk kapcsolódóan I.r. Terhelt1 vádlott vonatkozásában a Be. 590.§ (10) bekezdésében foglaltak alapján teljes körű, a III.r., IV.r., VI.r. és XVII.r. vádlottak kizárólag a polgári jogi igény vonatkozó rendelkezése ellen jelentettek be fellebbezést, ezért nevezettek tekintetében a másodfokú felülbírálat a Be. 583.§ (3) bekezdés b/ pontjának utolsó fordulatára figyelemmel a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján korlátozott.

A másodfokú felülbírálat körében megállapítható volt, hogy az első fokon eljáró bíróság a perrendi szabályokat megtartva megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást, a Győri Ítéltábla 2017. május 3. napján kihirdetett Bf.64/2016/42. számú végzésében foglalt iránymutatásoknak is megfelelően tett eleget a megismételt eljárás lefolytatására irányuló kötelezettségének. Az ítéltábla nem észlelt olyan szabálysértést, amely akadályát képezte volna az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának.

A fentiek szerint megjelölt terheltek esetében lefolytatott másodfokú teljes felülvizsgálat kiterjedt a büntetőügy valamennyi fő- és járulékos, azaz egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésére, emellett a másodfokon eljáró bíróságnak a bizonyítási eljárás törvényességét folyamatában is megfelelően vizsgálnia és kontrollálnia kellett. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott konkrét bizonyítási tevékenységgel, eljárási cselekmények

lefolytatási módjával összefüggésben a másodfokú bíróság nem észlelt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetőleg érdemi kihatású relatív hatályú eljárési hibát, hiányosságot vagy mulasztást. Az I.r. terhelt védője által meghivatkozott, a tisztességes eljárással kapcsolatos követelményrendszer sérülését eredményező elsőbírói eljárási móddal összefüggésben megállapítható, hogy az aktuálisan eljáró kirendelt védő semmilyen módon nem jelezte a bíróság felé, hogy a tárgyalás elhalasztásával összefüggésben az új határnapon lefolytatandó eljárási cselekményeket illetően további felkészülési időre lenne szüksége, s ugyancsak nem jelenti a tisztességes eljárás sérelmét az a körülmény, hogy a jelenlegi védő álláspontja szerint a korábbi védő nem megfelelően teljesítette a kézbesítési megbízotti kötelezettségeit. Ezzel összefüggésben az eljáró bíróságok semmiféle információval nem rendelkeztek, nem rendelkezhetek, ezen túlmenően pedig a Be. 136.§ (5) bekezdésében foglaltak értelmében a kézbesítési megbízott feladata, hogy az eljárásban keletkezett, a megbízó részére kézbesítendő ügyiratokat átvegye és azokat a megbízó részére továbbítsa; e tevékenységéért a megbízóval szemben a polgári jog szabályai szerint tartozik felelősséggel. Miután ilyen irányú kötelezettségzegésről az eljáró hatóságoknak tudomása nem volt, értelemszerűen a Be. 136.§ (6) bekezdésében szabályozott eljárási szankciót, a rendbíróság kiszabását sem alkalmazhatták az esetlegesen mulasztó kézbesítési megbízottal szemben.

A megismételt eljárást lefolytató bíróság összetételével kapcsolatos védelmi kifogásokat és erre figyelemmel a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés megállapíthatóságával kapcsolatos álláspontot sem osztotta a másodfokú bíróság.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. tv. 867.§-a értelmében ez a törvény 2018. július 1-jén lép hatályba.

A Be. átmeneti rendelkezései körében a 868.§ (1) bekezdése kimondja, hogy e törvény rendelkezéseit – a 868-876.§-ban meghatározott eltérésekkel – a hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.

Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése értelmében az eljárást a jelen ügyben relevanciával nem bíró kivételtől eltekintve a korábbi jogszabály szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező és a korábbi jogszabályban meghatározott összetételű bíróság folytatja le, ha az ügy e törvény hatályba lépése előtt a bírósághoz érkezett.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a korábbi hatályon kívül helyezésre 2017. május 18. napjával került sor, az ügy elsőfokú bíróságra való (vissza)érkezésének időpontja pedig 2018. február 5. napja. Figyelemmel arra tehát, hogy a jelen ügy a megismételt eljárásra a 2017. évi XC. tv. hatályba lépését megelőzően érkezett meg, a korábban hatályban lévő eljárási törvény 14.§-ának (2) bekezdése értelmében pedig a megyei bíróság (törvényszék) mint elsőfokú bíróság – ha e törvény másképp nem rendelkezik – egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, értelemszerűen ez utóbbi rendelkezés tekintendő irányadónak a megismételt eljárást lefolytató bírói tanács összetételére nézve, nem pedig a jelenleg hatályos büntetőeljárásról szóló törvény 13.§-ának (3) bekezdése.

Vizsgálva a konkrét bizonyítási cselekményeket, az ehhez kapcsolatos eljárási szabályok megtartását, olyan hiba vagy mulasztás nem volt feltárható, amely orvoslásának szükségessége egyáltalán felmerült volna.

Aggálytalanul megállapítható módon a bizonyítékértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját a törvényesen beszerzett bizonyítékok képezték, a bizonyítási eljárás lefolytatása terén ilyen szempontból sem található kifogásolni való.

A lefolytatott bizonyítás teljes körűnek minősíthető, az eljárási cselekmények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, ennek során lényeges résztvevők lényeges jogai nem sérültek, a védelemhez fűződő jogok is maradéktalanul érvényesültek, a terhelti és tanúkihallgatások szabályozott rendben folytak, az eljárással

érintettek megfelelő képviselete mindvégig biztosított volt, nevezettek olyan elbánásban részesültek, amelynek eredményeképpen megfelelően szembesülhettek a felmerülő és őket érintő bizonyítékhalommal, az azzal kapcsolatos álláspontjuknak hangot adhattak, az azzal összefüggő indítványaik pedig szabályozott rendben elbírálást nyertek.

[15] A rendelkezési álló bizonyítási anyag vizsgálata alapján megállapítható, hogy a széles körben és minden szükséges vonatkozásban beszerzett bizonyítékhalmoz tárgyalás anyagává tételére az eljárás során perrendszerűen került sor, az eljáró bíróság alapos tevékenysége folytán minden olyan bizonyíték a tárgyalás részévé vált, amely a tényállás megalapozott megállapításához elengedhetetlen volt. A törvényszék az irányadó történeti tényállást teljes egészében felderítette, és azt túlnyomó részében helyénvaló módon is állapította meg. Az első fokon eljáró bíróság foglalkozott mindazokkal a személyi, tárgyi és okirati jellegű bizonyítékokkal, amely az ügy meghatározó jelentőségű elemeiként alkalmasak voltak arra, hogy a törvényes bizonyítékértékelés alapjául szolgáljanak. Mindezeket összevetette a terhelték érdemi védekezésével, az ezzel kapcsolatos tényeket és adatokat egymásra is tekintettel megfelelő értékelésben részesítette.

A törvényszék részletesen értékelte és egymáshoz is kapcsolta azokat a bizonyítékokat, amelyek értékeléséből kiolvasható, hogy ténylegesen mire alapozta az ítéleti tényállást.

[16] Az első fokon eljáró bíróság bizonyítékokat számbavevő, bizonyítékelemző-mérlegelő tevékenysége folyamatában megfelelően értékelte az ügy terheltjei védekezésében, előadásaiban foglaltakat, az egyes, rájuk nézve terhelő tartalmú tanúvallomásokban, okirati bizonyítékokban részletezett körülményekre, illetőleg a szakértői véleményekben foglalt megállapításokra tett észrevételeiket és magyarázataikat. Részletesen elemezte a vádlottak nyomozati szakban, illetőleg a bírósági eljárás során tett, több vonatkozásban eltérő, esetenként feloldhatatlan ellentmondásokat is felmutató vallomásait és hivatkozásait.

Az elsőfokú bíróság a vádlotti vallomások, a rendelkezésre álló tanúvallomások, az igazságügyi könyvszakértői és igazságügyi orvosszakértői megállapításai, a lehallgatási anyag, illetőleg a betegnyilatkozatokat tartalmazó OEP iratanyag és az egyéb okirati bizonyítékok, cégiratok alapján az elkövetés budapesti-Települési vonalával összefüggésben az ítéleti tényállásában helytálló megállapításokat tett arra vonatkozóan az Kft1, illetőleg az Kft2-k hogyan működtek, az érintett cégeket kik és miként hozták létre, illetőleg miként integrálták az egyre terebélyesedő elkövetési folyamatba, VIII.r. Terhelt8 vádlott hogyan vonta be az édesapját, illetőleg annak cégét az elkövetésbe, milyen körülmények között történt a résztvevő orvosok megvesztegetése, hogyan szerveződött meg a részükre történő pénzátadás, miként történt a receptfelírás a megvesztegetett orvosok részéről, a befolyt összegeket miként utalták tovább fiktív cégeknek, amelyek a jogerősen már elítélt Terhelt10 érdekeltségi körébe tartoztak, illetőleg ezen pénzeszközök hogyan, milyen körülmények és eljárások eredményeképpen kerültek visszaosztásra az egyes résztvevőkhöz.

A fentiekkel lényegileg azonos módon tartalmazta a tényállás a XI.r. Terhelt11 vádlott szerepére, cselekvőségére vonatkozó megállapításokat, a nevezett terhelt által bevont orvosok pontos szerepére, az általuk kiállított receptek további sorsára, az állami támogatás igénylésére, annak meghatározott gazdasági társaságokhoz történő tovább utalására és a végső elszámolására vonatkozó körülményekkel egyetemben.

Fentiek körében az első fokon eljáró bíróság részéről helytállóan került a történeti tényállás megalapozására alkalmas, hiteltérdemlő bizonyítékként elemzésre és értékelésre I.r. Terhelt1 vádlott terhelttársaira nézve is terhelő, rendkívül részletes, tényfeltáró jellegű, bűnösségnek elismerésére is kiterjedő beismerő vallomása, VIII.r. Terhelt8 törvényszék által helytállóan értékelt részleges beismerő nyilatkozatai, az időközben már jogerősen elítélt VII.r. Terhelt7, IX.r. Terhelt9 és X.r. Terhelt10 terhelték kapcsolatos részletes, bűnösségük elismerésére is kiterjedő beismerő vallomásainak tartalma, a vonatkozó tanúvallomások által szolgáltatott

bizonyítékok, a lehallgatási anyag által jelzett nyilvánvaló tények és a vonatkozó okirati bizonyítékok tartalma.

A rendelkezésre álló adatok alapján minden kétséget kizáró módon nem lehetett következtetést vonni arra nézve, miszerint Terhelt1-től származott volna a receptezés alapötlete, az azonban bizonyos, hogy a már máshonnan is ismert alapötlet realizálása, adott viszonyok között történt érvényre juttatása folyamatában I.r. vádlott találta meg a költségvetési csálási folyamat végigvitelére alkalmas szereplőket. Az alapötlet szerint tehát egyrészt szükség volt a megfelelő orvosi kapcsolatokon keresztül biztosítható, valótlan tartalmú receptekre, másrészt az elkövetés elengedhetetlen feltételét képezte olyan, gyógyászati segédeszközöket is forgalmazó bolt vagy patika megléte, amelynek szerződése volt az sértett1-rel a megcélzott támogatások megfelelő igénybevételére, az igényléseket pedig kezdetben heti, aztán havi bevallási rendszerben egyszerűen csak be kellett nyújtani, ezt követően pedig az egészségbiztosítás által működtetett számítástechnikai rendszer vonatkozó ellenőrzését (a recept kiállításának alapjául szolgáló TAJ szám érvényességének, az adott üzlet OEP-pel megkötött támogatási szerződése fennálltának, illetőleg a felszámított támogatás összegszerűsége megállapításának felülvizsgálata) követően automatikus utalás történt az Államkincstár részéről a költségvetési alap terhére. Utóbbival összefüggésben kell számbavenni a Terhelt10-hoz kapcsolódó gazdasági társaságokat, amelyek számlákat nyújtottak be az Kft1 Kft. felé és a számlákon keresztül került ki az adott cégből ez a pénz, amelyet az erre feljogosított cégbeli képviselők a gazdasági társaságok számlájáról felvettek, és azt visszajuttatták I.r., illetőleg VII.r. vádlottaknak.

Az Kft1 és az Bt1. vonatkozásában Terhelt7 VII.r. vádlottal szemben, illetőleg X.r. Terhelt10 és IX.r. Terhelt9 tekintetében már marasztaló határozat született, valamennyi esetben az érintett terheltek beismert nyilatkozatain is alapuló ügydöntő határozatokról van szó, amelyek időközben jogerőre emelkedtek, így Terhelt7, Terhelt10 és Terhelt9 tekintetében megállapított történeti tényállás innentől kezdve ítélt ténynek és valós, az utóbb eljáró bíróságokat kötő, ténymegállapítási lehetőségeiket meghatározó ítéleti tényállásoknak minősülnek.

[17] I.r. Terhelt1 vádlott társait és önmagát is terhelő vallomásai számtalan egyéb forrásból is alátámasztást nyertek, nevezett arra vonatkozóan is nyilatkozott, hogy 2009. évben az Kft1 vonatkozásában Terhelt10 végrehajtott egy társasági szerződés módosítást, amely szerint Terhelt8 helyett Terhelt7 nagybátyja, tanú46 lett a cégtulajdonos, azonban ez csak egy fiktív módosítás volt, ugyanis a cég ügyvezetését, beleértve annak képviselét és a pénzfelvételeket is, továbbra is Terhelt8 végezte. tanú46 félhajléktalan emberként jellemezhető, strómanként került az eljárásba, szerepe csak annyi volt, hogy ne Terhelt8 nevén legyen a bt. Utóbbiakat az eljárás során elhalálozott tanú46 gyanúsított kihallgatásán előadottak, mind a 2. számú tanú fentieket megerősítő nyilatkozatai, mind az Kft1 és az Bt1. számlavezetését ellátó takarékszövetkezetek részéről eljáró személyek tényleges cégképviselettel összefüggésben tett nyilatkozatai, mind pedig az ezzel kapcsolatos pénzügyi dokumentáció megfelelően alátámasztották. Ugyanilyen módon az I.r. vádlott által előadottak hiteltérdemlőségét erősítette meg a büntetőeljárás során elhalálozott Terhelt2 beismert nyilatkozatai.

[18] A jelen büntetőeljárás megkerülhetetlen bizonyítékait képezték az OEP által elvégzett ellenőrzések jegyzőkönyvének adatai, illetőleg az ellenőrzést végző személyek tanúkenti kihallgatásának eredménye, nevezettek vallomásai alapján feltárhatóak voltak a Településli cégnél végzett egészségbiztosítási ellenőrzés tapasztalatai, meghatározó információkat szolgáltató bizonyítékként kellett ezen túlmenően értékelni a cégek bankszámlaforgalmát igazoló okirati bizonyítékokat, a lefoglalt igényléseket és ezen túlmenően az igazságügyi könyvszakértői vélemény megállapításait is. Fentiek mellett a titkos adatszerzés anyaga jellemzően azt támasztja alá, hogy az egyes terheltek, szervezők részéről milyen típusú

konspiratív tevékenység folyt a háttérben részint a lelepleződésüket megelőzően, részint pedig az egészségbiztosítási ellenőrzési, illetőleg büntető eljárások megindulását követően is.

[19] Az elkövetés Megye1 megyei szálához köthetőek a Terhelt1höz közvetlenül kapcsolódó orvosok és egészségügyi szakdolgozók, az eljárás során elhalálozott II.r. vádlott, ezen túl III.r., IV.r., V.r., VI.r., továbbá XVI.r., XVII.r., XVIII.r., valamint XIII.r., és XIV.r. vádlottak, emellett pedig Terhelt8 VIII.r. vádlotthoz kapcsolódott XXII.r. vádlott. Nevezettek közül jelen ügyben az V.r. vádlotti fellebbezés ahhoz az állításhoz kapcsolódott, miszerint ugyan megsértette a receptfelírási szabályokat, mindezt azonban egyértelműen karitatív célból tette és nem kapott érte pénzt.

Fenti védekezéssel szemben I.r. vádlott terhelő vallomása aggálytalanul igazolta, hogy soha nem volt szó olyasmiről, miszerint karitatív célból állították ki az orvosok a kérdéses recepteket, hanem minden esetben az általa nyújtott anyagi ellenszolgáltatás állt a háttérben, a felíró orvosokkal való kapcsolata egyértelműen üzleti jellegű volt. Az I.r. vádlott által szolgáltatott bizonyítékok aggálytalanul bizonyították, hogy 2008. nyaratól 2010. áprilisáig bezárólag V.r. vádlott a vele történt telefonos kapcsolattartás alapján kiemelkedő számú vényt írt fel neki, zömében az I.r. vádlott által megadott betegadatok alapján, V.r. vádlott azonban a saját nyilvántartásában megtalálható betegek nevére, sőt azok hozzátartozói részére is felírt kötszereket tudván arról is, hogy nekik azokra nem volt szüksége. A betegek nem tudtak az adataik felhasználásával eszközölt rendelésről, azaz minderre jogellenesen, az indokoltság vizsgálata és az orvosi rendelés rögzítése nélkül került sor V.r. vádlott részéről. A jelen ügy elbírálása során általánosságban is megállapítható volt, hogy az orvos vádlottak azon hivatkozása, miszerint I.r. terhelt előttük karitatív szervezetekre hivatkozott volna, nem állja meg a helyét. Utóbbival összefüggésben lényeges, hogy a nyomozati eljárás előrehaladtával merült fel egyáltalán a karitatív tevékenységre mint egy addig még nem hivatkozott védelmi irányra történő utalás, III.r., IV.r., VI.r., IX.r. vádlottak a nyomozás során, a II.r. és IX.r. terhelték pedig a teljes eljárás során sem tettek említést az ilyen típusú tevékenységet végző szervezetek szerepéről, illetőleg magáról a karitatív tevékenységről sem.

Az ezzel kapcsolatos védekezése során maga az V.r. vádlott sem adott számot arról, hogy konkrétan melyik az a karitatív szervezeti kör, illetőleg ilyen tevékenységről ismert civil szervezet vagy alapítvány, amely kifejezetten jelentős összegeket áldozna a beteg oldaláról sem olcsó kötszerek kiváltására, nincs megfelelő magyarázat arra, hogy azok önrészenek kifizetése a hivatkozott hajléktalanellátás esetén miért érte volna meg I.r. vádlottnak.

Alapvető megfontolás tárgyává kell tenni azt is, hogy miért az éppen az adott időszakban legfrissebben megjelent és egyértelműen a legdrágább, havi adagait tekintve 70-90 ezer Ft-os kötözőszerekre lett volna szüksége a szóba kerülő betegeknek. Ezek túlnyomórészt kifejezetten lábszárfekélyek kezelésére szolgáló kötözők, amelyek szigorú orvosi felügyelet mellett alkalmazhatóak csak, alkalmazásuk folyamatos kontrollt igényel, intelligens kötszerekről lévén szó mind a felhelyezésük, mind a folyamatos kontrolljuk meghatározta a kezelés további irányát. A legdrágább kötszerek esetén maga a társadalombiztosító is feltételekhez kötötte, hogy milyen kihordási idővel, milyen feltételek mellett, milyen kommunikáció alapján lehetett ezeket a kötszereket alkalmazni.

[20] A receptfelírások szakszerűségének vizsgálata körében a másodfokú bíróság egyetértett az ügyészi álláspontban foglaltakkal, ebben a vizsgálati körben a szakszerűség a lefoglalt, illetőleg a terhelték által becsatolt orvosi dokumentáció felhasználásával az igazságügyi orvosszakértő bevonása útján is vizsgálható, de részben az ide kapcsolódó jogszabályok értelmezése alapján is.

A 14/2007. (III.14.) EÜM rendelet elkövetéskor hatályos rendelkezései kötelezően írták elő a felírási jogosultsággal rendelkező orvos számára, hogy a gyógyászati segédeszköz rendelésekor tájékoztatni kell a beteget a segédeszköz kihordási idejéről, rendeltetéséről, a

társadalombiztosítási támogatás mértékéről, összegéről, a beteg által fizetendő összegről és a vénybeváltás egy hónapos határidejéről is. Utóbbiak alapján a felíró orvos jogszabályi kötelessége, hogy tisztában legyen a társadalombiztosítási támogatás mértékével, összegével és a beteg által fizetendő térítési díjjal. Az azzal kapcsolatos védekezés tehát, miszerint az orvos foglalkozású vádlottaknak nem kellett tudniuk az eljárás tárgyát képező kötszerek után járó állami támogatás mértékét, ellentétes a rájuk vonatkozó jogszabályi rendelkezéssel. A hivatkozott EÜM rendelet 10. számú melléklete sorolta fel a támogatást élvező kötszereket, azok felírási feltételeit, az egészségügyi kihordási időre egyszerre felírható mennyiséget és az állami támogatás mértékét. Mindezen szempontok figyelembevételével azt lehetett megállapítani, hogy a vitatott felírások ezeknek a feltételeknek nem mindenben feleltek meg. Az intelligens kötszerek esetében a felíró orvosnak folyamatosan vizsgálnia kellett, hogy az alkalmazott gyógyászati segédeszköz használt-e a betegnek, és amennyiben ez nem volt megállapítható, a továbbiakban nem írhatta fel a drága kötszert, illetőleg csak abban az esetben, ha meghatározott időközönként visszatérően, de legalább havonta ellenőrizni tudta a felírt kötszer adott esetben fennálló hatékonyságát, a gyógyulást elősegítő hasznosságát. Jelen ügyben a felírt segédeszközök kihordási idejének, illetőleg az egyes felírások tényleges időközének vizsgálata alapján megállapítható, hogy nagyszámú esetben az egyes receptfelírások között több hónapnyi idő is eltelt, és gyakorlatilag arra nézve vonható megalapozott következtetés, hogy ezeknek ciklikussága elsősorban I.r. vádlott megjelenéséhez köthető, aki egy előre meghatározott időpontban megjelenve összegyűjtötte a recepteket, ezen időpontra történt a receptfelírások időzítése, majd a következő előre megbeszélte találkozás során ismét tömbösítve került sor a receptfelírássra, illetőleg I.r. vádlott számára való átadásra.

Az OEP eljárása során beszerzett betegnyilatkozatok, illetőleg az ezzel kapcsolatos tanúvallomások alapján is megállapíthatóvá vált, hogy a recepteket felíró orvosok olyan személyeknek is írtak fel kötszereket, akik nem voltak betegek, számos személy esetében derült fény arra, hogy nem is ismerte az adott orvost, és nem volt a páciense. Egyes esetekben a tanúként nyilatkozó személy ugyan az adott orvos betege volt, azonban nem olyan betegséggel kezelték, amelyre az adott gyógyászati segédeszköz felírható volt, illetőleg, ha volt is ilyen betegsége, de nem ilyen kötszert kapott, hanem jelentősen olcsóbbat. Ezen betegnyilatkozatok okirati bizonyítékként értékelhetőek voltak az eljárás során, az ezekben foglaltak cáfolatára alkalmas bizonyítékokat pedig a védelmi oldalról nem hoztak fel.

Az intelligens kötszereket felíró orvosoknak tehát a rájuk vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel feltétlenül tisztában kellett lenniük, a terheltként szereplő orvosok valamennyien magasan képzett, megfelelő rutinnal bíró szakemberek, és összességében sem a helyzetükből, sem a foglalkozásuk ellátásának körülményeiből semmilyen módon nem következik az, hogy nem ismerték volna az általuk felírt kötszerek rendelésének jogszabályi előírásait, ne lettek volna tisztában azok kiemelkedően magas árával és a társadalombiztosítási támogatás ugyancsak kifejezetten jelentős mértékével. Annak minden esetre a tudatában kellett lenniük, hogy az orvostudomány adott fejlettségi szintjén vannak kezdetlegesebb, az alap minőségi feltételeknek megfelelő, és kifejezetten olcsó termékek, s ehhez képest vannak modern, sokrétű funkciókkal bíró, kiemelkedő minőségű és használati értékű, a piacon éppen akkor megjelenő csúcstermékek, amelyeknek árai között is nyilvánvalóan kifejezetten jelentős árbeli különbségnek kell fennállnia. Nem fogadható el tehát az arra történt hivatkozás, miszerint valamilyen meghatározhatatlan oknál fogva rendszerszerűen a létező legdrágább, legmagasabb nivójú intelligens kötszer felírása történik meg, ennek ellenére a felíró orvos nincs tisztában ennek árfekvésével, egyúttal a felírási időközökből következően nem is kontrollálja megfelelően ennek eredményességét, használhatóságát, az adott beteg gyógyulására gyakorolt érdemi kihatását, esetenként pedig

nem tudja összefüggésbe hozni a kötszert az adott beteggel vagy betegséggel és a választott kezelési metodikával sem.

Összességében V.r. vádlott védekezésének értékelésével összefüggésben az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság részletesen indokolt álláspontjával, aggálytalanul megállapítható módon nevezett terhelt konkrét vizsgálat és mindennemű dokumentáció nélkül, pusztán a címzettek személyes adatainak felhasználásával írta fel a történeti tényállásban rögzített recepteket, ezzel az orvosi hivatásának elemi szabályival ellentétes módon járt el, elmulasztotta a megfelelő mélyreható betegvizsgálat alapján a pontos diagnózis felállítását, annak, illetőleg az alkalmazott terápiának az írásbeli rögzítését. Az utóbbiakkal kapcsolatos szabálytalanságot V.r. vádlott előzetes fogvatartása alatt a fogdatársai előtt is elismerte, utóbb pedig írásbeli vallomásában 11 saját beteg esetében az okirathamisítást és a személyes adatokkal történt visszaélést is elismerte, a foglalkozási kötelezettségszegésének tényét pedig az általa felírt vények kimagaslóan nagy száma is alátámasztotta, I.r. vádlott tárgyalási szakban előterjesztett írásbeli vallomásának tartalma pedig nem hagy kétséget V.r. vádlott bűnösségének megállapíthatóságát illetően.

[21] A receptet felíró orvosok beszerzésének általános metódusától eltérő módon nem az I.r. vádlott általi kapcsolatteremtésen keresztül, hanem VIII.r., illetőleg eredetileg az ügy VII.r. vádlottjának ismeretségi körén keresztül került az ügybe XXII.r. vádlott, akivel alapvetően és meghatározó módon maga Terhelt⁷ tartotta telefonon és személyesen a kapcsolatot, minden kétséget kizáró módon megállapíthatóan a XXII.r. vádlott által a VII.r., illetőleg a VIII.r. terhelt kezdeményezésére kiállított vények felhasználásra is kerültek, és az adott ügybeli nyomozás megkezdését követő időszakban a telefonlehallgatások anyagában rendelkezésre áll több lehallgatott beszélgetés tartalma, amely XXII.r. vádlott személyével és tevékenységével függ össze. Az egyik közlemény tanúsága szerint VII.r. vádlott I.r. vádlottal folytat eszmecserét a 2010. április-május-június-július havi receptek befogadásáról, kifizetéséről, egy 10 millió Ft-os büntetés lekorrekciójáról, amellyel összefüggésben elhangzik az is, hogy bizonyos orvosok (III.r. és VI.r. terhelt) receptjeinek átdátumozására lesz szükség abból a célból, hogy az utolsó recepteket augusztusig le tudják adni az OEP-nek, mert a szerződésük akkortól felmondásra kerül. Az egyik ezt követő közlemény tartalma szerint VII.r. és VIII.r. vádlott megbeszéli, hogy mikor értesítsék Terhelt¹t az OEP-es visszautalás megérkezéséről, továbbá, hogy mikor tudna a Település¹ környéki orvosoknak pénzt vinni. Ezzel összefüggésben megemlítik Terhelt²²ot és beszélnek 3 orvostól, akiknek I.r. vádlott 10 %-ot ad és azt, hogy már pár százezret oda is adott nekik.

Egy újabb közlemény tanúsága szerint VII.r. vádlott és egyéb fél¹ megbeszéli a receptek május hónapra történő átdátumozásának pontos részleteit annak érdekében, hogy azok utoljára még elszámolhatóak legyenek, ezt követően pedig VII.r. vádlott felhívja az érintett orvosokat (... rendelőből¹) és egyeztetik a receptek átdátumozását, megbeszélvén az ennek érdekében szükséges találkozókat is.

Az egyéb ráutaló bizonyítékokon túlmenően tehát XXII.r. vádlott vonatkozásában a titkos adatszerzés anyaga meghatározó jelentőséggel bír a bűncselekmény elkövetésében vállalt szerepének bizonyíthatósága szempontjából. Az említett telefonbeszélgetések azzal összefüggésben bonyolódtak, hogy az ügyben érintettek az operatív, illetőleg az adminisztratív munkafolyamatokat elvégző személyek Terhelt⁷fel („Becenév¹”) az ellenük elinduló vizsgálatokról értesülve megbeszélték, hogy át tudnák-e dátumozni a lejárófélben lévő recepteket.

Amennyiben pedig az annak idején a recepteket az „orvoslátogatók” megjelenéséhez időzített ciklikussággal felíró orvosok utólag megkereshetőek azzal, hogy szíveskedjenek az egyes receptjeiket átdátumozni, hogy azok még utoljára elszámolhatóak legyenek, egyébként nem tudják a rendkívül jelentős mértékű állami támogatást igénybe venni, ezen körülményekből

kizárólag arra vonható megalapozott következtetés, hogy ezen recepteknek a kiállítása, expedálása, felhasználása nem az orvos szakmai feltételeknek megfelelően, nem szabályszerűen, rendeltetésszerű módon történt.

Mindemellett a VIII.r. vádlott már a nyomozás során is részleges beismerő vallomást tett, a bírósági szakban pedig teljeskörű, a váddal egyező beismerő vallomást terjesztett elő, amely lényegileg kiegészítette az I.r. vádlottnak a teljes folyamat egyes állomásaira, résztevékenységeire, azoknak konkrét lefolyási módjára vonatkozó beismerését, I.r. és VIII.r. vádlottak, illetőleg hozzájuk csatlakozva a már jogerősen elítélt VII.r. vádlott voltak azok, akik olyan jellegű beismerő vallomást tettek, amely mind a tényállás megállapítását, mind az eljárás gyorsabb, hatékonyabb lefolytatását elősegítette. VIII.r. vádlott nyilatkozatait pedig X.r. vádlott beismerése is alátámasztotta a jogerős ítélettel az ő vonatkozásában már szintén lezárt eljárásban.

[22] Az első fokon eljáró bíróság az ítéltábla megítélése szerint az elkövetés Település3-i szálával összefüggő tényállást is megalapozottan állapította meg.

XI.r. vádlott volt az, aki az elkövetés ezen szálát működtette az I.r. vádlott által előtte feltárt receptezési technika alapján, XI.r. vádlott ekkor olyan, ismeretségi körébe tartozó orvosokat keresett, akik hajlandóak voltak anyagi ellenszolgáltatás ellenében felírni a Település2, illetőleg az általa meghatározott intelligens kötszereket. XI.r. és XVIII.r. vádlott fentiek szerinti együttműködése egy idő után olyan volument öltött, hogy I.r. vádlott megkérte Terhelt11t, hogy alapítson a gyógyászati segédeszközök forgalmazására alkalmas céget és keressen magának egy saját patikát, mert az addigi mennyiségben felírt vényeket már nem tudta elhelyezni a Megyel megyei cégekben. XI.r. vádlott meg is alapította 2009. júniusában a Kft4-t, amelynek ügyvezetője lett, és ugyanebben az időben tanú33 nevű ismerősén keresztül megismerkedett a miskolci Kft3. egyik tulajdonosával és ügyvezetőjével, XXIII.r. vádlottal.

Miután a lelepleződés kockázatának csökkentése érdekében ezt I.r. vádlott szükségesnek látta, felhívására XI.r. vádlott a költségvetési csalás révén megszerzett pénz útját azzal hosszabbította meg, hogy az elkövetésbe bevonta ismerősét, tanú47t, aki a Kft5. nevében a Terhelt11 által meghatározott tartalommal valótlán tartalmú számlákat állított ki, mintha az azokon szereplő kötszereket az által képviselt cég szállította volna a Kft4. részére, az ilyen módon a Terhelt11 vezette cég által a Kft5. bankszámlájára átutalt pénzüsségeket tanú47 készpénzben juttatta vissza XI.r. vádlottnak.

[23] A XI.r. Terhelt11 vádlotthoz kapcsolódó orvosok, XVIII-XXI.r. vádlottak a büntetőeljárás során egyaránt tagadták, miszerint felismerték volna, hogy az általuk kiállított receptek miként és milyen célból kerülnek felhasználásra, valós betegek ugyancsak valós betegségeire állították ki a vényeket, és azért nem kaptak semmiféle ellenszolgáltatást, ezzel összefüggésben tudatuk valamiféle karitatív tevékenységben való közreműködést fogott át.

Védekezésük arra is kiterjedt, hogy XI.r. vádlott tudott beszerezni olyan intelligens kötszereket, amelyeket az általuk is kezelt betegek sebei igényeltek, Terhelt11 gyógyászati segédeszközök, speciális kötszerek orvosi felírhatóságával foglalkozott olyan betegek részére, akik állapotuknál fogva nem tudtak eljutni az orvoshoz.

XX.r. vádlott elismerte, hogy olyan betegek részére is felírt intelligens kötszer recepteket, akik a szakrendelőben nem tudtak megjelenni, 2-3 alkalommal előfordult az is, hogy pusztán a beteg állapotát ismerve előzetes értesítés nélkül írt fel kötszer receptet és adta át azokat XI.r. vádlottnak, aki ígérete szerint eljuttatta a kötszert a betegekhez. Ezzel együtt arra vonatkozóan is nyilatkozott, hogy a kapcsolatuk eleve úgy indult, hogy XI.r. vádlott beszélt neki arról, hogy az általuk kezelt betegek részére írnak fel kötszereket, és a recepteket ne a betegeknek, hanem Terhelt11nek adják át, aki a kötszerek kiszállítását intézi. A betegek a

kötszerek felírásáról minden esetben tudtak, egy idő után azonban egyre több panasz érkezett, hogy a felírt kötszereket nem kapták meg, emiatt XI.r. vádlottal meg is szakadt a kapcsolata.

Fentiekkel kapcsolatos bizonyítási anyag, a rendelkezésre álló igazságügyi orvosszakértői véleményben rögzítettek alapján azt lehetett megállapítani, hogy voltak olyan páciensek, akik nem szenvedtek a felírt kötszer alkalmazását szükségessé tévő betegségekben, elváltozásokban, voltak olyanok, akiknek felírható lett volna az intelligens kötszer, illetőleg voltak olyanok is, akik kaptak is kötszert, de nem a vényeken felírt nagy támogatottságú, kiemelkedően magas árú modern segédeszközöket. Minden esetre az megállapítható, hogy a Terhelt11-hoz köthető orvosok receptírási gyakorlata és eljárás módja a 14/2007. EÜM rendeletben meghatározott felírási feltételeknek nem felelt meg, ezen 4 orvos tekintetében is levonható az a következtetés, hogy a vények kampányszerűen, ciklikusan kerültek felírásra, amikor XI.r. vádlott jelezte feléjük, úgy történt a felírások időzítése, előfordult, hogy hónapok, illetőleg fél év is eltelt adott páciens esetében két egymást követő felírás között, holott az adott kezelési módot és felírt segédeszközt folyamatosan kellett alkalmazni, jogszabály meghatározta a kihordási időt, illetőleg azt, hogy milyen gyakorisággal kellett kontrollálni a kezelés előrehaladását, hatásosságát, a gyógyulási folyamat lezajlását. A vényt író orvosok azonban értelemszerűen nem kontrollálhatták a felírt intelligens kötszerek hatásosságát, megfelelő kezelésre való alkalmasságát, hiszen azok beszerzésére, és így értelemszerűen azoknak betegekhez való kiszállítására sem került sor, az alkalmazásuknak nem voltak, nem lehettek tapasztalatai. Erre tekintettel elfogadhatatlan az a védelmi irány, miszerint a receptfelírással azért kellett felhagyni az orvosnak, mert a betegek visszajeleztek, hogy nem kapták meg a felírt kötszert.

Az OEP vizsgálatok eredményeképpen beszerzett biztosított előadások, betegnyilatkozatok okirati bizonyítékként helytállóan kerültek értékelésre, beszerzésükre törvényesen került sor, ezen személyek közül többen tanúként is kihallgatásra kerültek, és számos esetben azt lehetett megállapítani, hogy ezen betegek közül jónéhányan egyáltalán nem voltak annak az orvosnak a páciensei, vagy nem az volt a betegségük, vagy egyáltalán nem találkoztak ilyen drága kötszerekkel. Másrészt még kevésbé rendelkeztek akkora anyagi kapacitással, hogy akár az önrészt ki tudták volna fizetni ezekre a modern segédeszközökre. Számtalan esetben tényyszerű, hogy a beteg nem is jelent meg az orvos előtt, orvos-beteg találkozásra nem került valójában sor, így megmagyarázhatatlan – és egyúttal a házhoz szállítás szabályaival is ellentétes –, hogy az „orvoslátogató” a beteg tudta és beleegyezése nélkül hozza el a receptet a felíró orvostól, a páciens nem is bízta meg azzal, hogy a terméket kiszállítsa, majd a jogszerűtlenül összegyűjtött recepthalmoz egyösszerre csak expedírást nyer, majd az „orvoslátogató” összegyűjtve jelentős mennyiségű visszatérítési díjat számol el a patikával.

A fentiekben túlmenően nem hagyható figyelmen kívül a XI.r. vádlott beismerő vallomása által igazolt azon tény sem, miszerint a receptezési szisztéma „átadását” követően a kezdeti időszakban az I.r. vádlott mindig részletesen tájékoztatta XI.r. vádlottat arról is, hogy a valótlan tartalmú vényeket milyen gyógyászati segédeszközökről szükséges kiállítani, és ezen utasítás, illetőleg XI.r. vádlott önállósodását követően az ő útmutatása alapján történt az orvosok részéről a gyógyászati segédeszközök felírása, amely így nem az orvos-beteg találkozások eredményéhez, a felállított diagnózishoz és az optimális kezelési módszerhez igazodott, hanem egyértelműen az I.r., illetőleg utóbb a XI.r. vádlott által előre meghatározott kívánalmakhoz.

Arra vonatkozóan, hogy kaptak-e anyagi ellenszolgáltatást a vényt kiállító orvosok a receptfelírásért, I.r. vádlott ügyben érintett valamennyi orvost terhelő vallomása, valamint VIII.r. vádlott nyilatkozatai is rendelkezésre állnak, írásbeli előadásában Terhelt1 arra is hivatkozott, hogy a Terhelt11 által továbbított vények után Terhelt8 a NOVODATA program segítségével számolta ki, mennyi jár az egyes orvosoknak, és amikor Terhelt11-al az

elszámolás kérdésében tárgyaltak, XI.r. vádlott minden alkalommal egy kézzel írt táblázatot tartott magánál, amelyen pontosan rögzítve volt, hogy melyik általa igénybe vett orvos milyen összegben írt vényeket és pontosan mennyi ellentételezés jár neki.

A rendelkezésre álló hiteltérdemlő bizonyítékok szerint XVIII.r. vádlott még a saját lakóhelyén is felkereste Terhelt1t azt követően, hogy Terhelt11 útján szóltak neki, túlságosan sok receptet ír fel, s ezzel a rendszer lelepleződését kockáztatja. XVIII.r. vádlott reakciója az volt, hogy ne korlátozzák az általa kiállítható vények számát, mert egy nagy kórház szeptikus részlegének a vezetője, így az általa végrehajtott kiemelkedő volumenű vénykibocsátás nem feltűnő, arra könnyen talál magyarázatot, azaz a bűncselekménysorozat elkövetésének folyamatában a bűntársai, a cselekmény szervezői előtt ugyanazon tényezőkre és körülményekre hivatkozott, mint amelyeken a jelen büntetőeljárásban utóbb előterjesztett védekezése is alapult.

[24] Az elkövetés ún. miskolci vonalában érintettekkel kapcsolatban, a receptfelírásban résztvevő orvosok szerepére vonatkozóan megkerülhetetlen bizonyítékot jelentett a tanúbizonyítás anyaga, tanú48, az OEP ellenőrző főorvosa tanúvallomásaiban a XVIII.r. terhelt orvosszakmai és adminisztratív tevékenysége ellenőrzésének tapasztalatairól számolt be, eszerint esetenként az adott beteg zárójelentésén vagy nem szerepelt kötszerfelírás, vagy kontrollra volt visszarendelve a beteg kötözésre, ennek ellenére a beteg lázlapján az eltávozás napján 30 db kötszer is fel volt írva vényre, Terhelt18 mindenkinek a legdrágább, 10x20-as és 20x20-as kötszereket írt fel, holott kórházi kezelés alatt nem lehetett vényeket felírni, hiszen annak során megfelelően ellátják a betegeket. A XX.r. vádlott tekintetében elvégzett orvosszakértői ellenőrzés eredménye is az volt, hogy nevezett több betegnek is írt fel nagy értékben speciális kötszert, s ezeket a Kft3 számolta el. A kötszerfelírások indokoltságának felülvizsgálata körében kiküldött kérdőívekre a páciensektől vegyes tartalmú válaszok, visszajelzések érkeztek.

tanú26, az OEP egészségügyi szakellenőre beszámolt arról is, hogy a Terhelt2 által kiállított és a Kft3 által elszámolt, majd attól bevont vényekkel kapcsolatos elemzésükben megállapították, hogy az észak-magyarországi régióban kötszer1 és a kötszer2 nevű kötszerek forgalma a Kft3 kívül elenyésző, és Terhelt18 kiemelkedően sok ilyen kötszert írt fel. A nevezett kötszerek után járó TB támogatás összege 15.950.250 Ft volt, ezen kívül pedig nagy számban szerepelt még a Terhelt20 és dr. Terhelt19, valamint Terhelt21 neve is a felírók között.

[25] Ami pedig a Kft3 vezetőinek, XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítását illeti, a másodfokú bíróság egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, amely szerint mindkét terhelt esetében igazoltnak találta a bűnös tudattartalmuk aktuális fennálltát. A terheltek tudtak arról, hogy az I.r. vádlott által II.r. vádlottal felíratott, majd XI.r. vádlott közvetítésével nekik eljuttatott és általuk elszámolt vények valótlan tartalmúak, mert a szabályos keretszerződés, szállítólevelek, számlák és OEP hitelesített megrendelőlapok ellenére a kötszerek beszerzése és házhoz szállítása nem valósult meg. A patika tulajdonosainak tudomása volt arról, hogy ezek a vények pusztán üzleti kapcsolatot jelentenek Terhelt11 XI.r. vádlottal, és a vények elszámolása után kapott állami támogatás a gazdaságilag nehéz helyzetben lévő patika számára feltétlenül előnyös volt. A Kft4. és a Kft3. együttműködése folytán 2009-2010. évben mintegy 55 millió Ft került szétosztásra az együttműködésben résztvevő vádlottak között, s ezen felül 17-18 millió Ft-ot működése során a Kft3 elgazdálkodott.

A bűncselekménysorozatot megelőzően a Kft3 aktuális pénzügyi, anyagi helyzete kedvezőtlen volt, nagy összegű hiteltartozása állt fenn az MKB Banknál, a bankszámlaforgalmát tekintve látható, hogy a patika bevételei nem minden esetben voltak elegendőek az aktuális kötelezettségeik teljesítésére, több bankszámlájuk volt, több esetben a

megérkezett támogatás átutalásra került egyik számláról a másikra, ennek oka pedig több esetben az inkasszó elkerülése, lehetetlenné tétele volt, illetőleg az a körülmény, hogy több hitelezői követelés állt sorban, ezek között kellett megfelelően egyensúlyozni, illetőleg esetenként a követelések kiegyenlítését, leemelését kivédeni. A patika ekkori forgalma tehát nem minden esetben volt elegendő a szükséges kiadások fedezéséhez, újabb piacok szerzésére volt szükség. XXIV.r. terhelt vallomása is alátámasztotta azt, hogy ilyen célból a házhoz szállítással is kísérleteztek, idősök otthonába szállítottak ki gyógyászati eszközöket, termékeket és próbáltak olyan területekre is betörni, ahol volt fizetőképes kereslet, önmagából a patikából nem tudták a megfelelő bevételt kitermelni. A szabályoknak megfelelően a korábbi gyakorlatuk az volt, hogy az idősök otthonába történő termékkiszállítások során mindig konkrét névre pontosan kicsomagolva, a megfelelő blokkal ellátva készítették össze a gyógyszereket, minden esetben személy szerint meg volt határozva, hogy melyik csomag kié, ettől a gyakorlatuktól azonban később, a XI.r. vádlottal fenntartott üzleti kapcsolatuk során alapvetően eltértek.

A Kft3 két alkalmazottjának tanúkénti vallomása azt is igazolta, hogy a Terhelt11-féle szállítmányokkal kizárólag XXIV.r. vádlott foglalkozott, a NOVODATA programot Terhelt24 kezelte, a patikában folyamatosan ő tartózkodott, ő vette át Terhelt11-től a valótlan tartalmú szállítóleveleket ésvényeket, ő vitte be a cég készletnyilvántartásába a nem létező kötszereket, illetőleg ő expedálta a vénnyeket, azokhoz más nem nyúlhatott. Bizonyító erejű tényként értékelhető, hogy a szállítóleveleken feltüntetett termékeket valójában Terhelt24 sem látta (nem is láthatta, hiszen nem is kerültek beszerzésre), anélkül, hogy az adott termékek fizikailag bekerültek volna az árukészletbe, a készletnyilvántartás részét képezték, és utóbbi esetben, a XI.r. vádlott által vállalt házhozszállítás tekintetében XXIII.r. és XXVI.r. vádlottak nem követelték meg, hogy ők maguk csomagolják egyesével a kiszállítandó termékeket az adott recepthez és a szükséges blokkhoz kapcsolódóan, hanem elfogadták azt, hogy majd XI.r. vádlott tömbösítve a házhozszállításokat követően befizeti az önrészt, amelyre ténylegesen soha nem került sor, ezen kötelezettségek teljesítésére már eleve nem is volt szándékuk.

A Kft4. és a Kft3 együttműködésének eredményeképpen a patika forgalma jelentősen megugrott, egyúttal a gyakorlatilag a legjobb bevételi forrást hozó Kft4. vonatkozásában sem XXIII.r., sem XXIV.r. vádlottak nem ellenőrizték, hogy a legális forgalmazójuk ténylegesen forgalmazhatja-e ezeket a kötszereket, azokat a rendkívül drága, modern gyógyászati segédeszközöket, amelyeknek az adott régióban élő betegek számára való forgalmazása nem feltétlenül kompatibilis.

A patika vezetői nem kívánták látni a szóbanforgó méregdrága termékeket, árukészletnyilvántartásba vették anélkül, hogy fizikailag bevitték volna az üzletbe, a termékek önrésze utólag vagy befizetésre került XI.r. vádlott által, vagy sem, ennek ellenére a szóbanforgó termékeket a patika kiküldte s lényegében ezzel a házhozszállítással kapcsolatos minden jogszabályi rendelkezést megsértett.

A patika üzemeltetői részéről tehát hirtelen egyik napról a másikra megjelent egy olyan fokú bizalom Terhelt11 irányában, amelyet az érintettek addigi kapcsolatrendszere, egymástól beszerzett információi nem alapoztak meg. Azzal összefüggésben, hogy XI.r. vádlott az általa vállalt kötelezettségek teljesítéséhez honnan rendelkezik tőkével, megfelelő ismeretség- és kapcsolatrendszerrel, engedélyekkel, sem XXIII.r., sem XXIV.r. vádlottak nem rendelkeztek megfelelő információval, Terhelt11-ről annyit tudtak, hogy mentőtiszt és orvoslátogató.

Mindemellett az is felmerült az eljárás során, hogy a Kft3 fő partnere a Zrt1 volt, amellyel olyan jellegű szerződésben állt, hogy a patika által forgalmazott termékek 80 %-át ezen cégtől volt köteles beszerezni, ez az arány azonban időközben felborult s a patika jóval kisebb tételben rendelt a Zrt1-től mint a Kft4-től. Fentiek miatt is gyanúra okot adó körülmény, hogy a patika üzemeltetői a legnagyobb üzleti partner konkrét működésére, házhozszállítási

gyakorlatára nem kíváncsi, az együttműködésük teljes időszaka alatt nem ellenőrizte a készletnyilvántartásába bekerült, de a maga valójában soha nem látott termékek meglétét, fizikai realitását. Mindemellett a patikának természetesen kifejezetten jól jött és rentábilis volt az állami gazdálkodásból generált, a korábbihoz képest kifejezetten magas bevétel.

Fentiek mellett alapvető jelentőségű bizonyítékként kellett számbavenni az I.r. vádlottól származó azon előadást, miszerint a XXIII.r. vádlottal lefolytatott egyik megbeszélést követően kifejezett rákérdezés után XI.r. vádlott elismerte neki, hogy XXIII.r. vádlottat tájékoztatta az együttműködésük részleteiről és háttéréről, az ügyben szereplő vények fiktivitásáról, valótlanságáról.

[26] XVI.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságával, illetőleg annak hiányával összefüggésben a másodfokú bíróság a védelmi indítványban foglaltakkal értett egyet. Megállapítható, hogy az alapeljáráshoz képest a törvényszék által megismételt eljárásban egyetlen új bizonyíték sem merült fel, sem újként értékelhető, sem más bizonyíték nem került a felszínre, a nevezett terhelt büntetőjogi felelősségének megállapíthatósága irányába mutató egyetlen konkrét bizonyíték továbbra is I.r. vádlott nyilatkozata, amely szerint – még abban az időszakban, amikor Terhelt8val elkezdtek dolgozni és legális recepteket számoltak el – megbeszélte XVI.r. vádlottal, hogy az általa receptre felírt termékeket beviszi a rendelőjébe, és azokat rászoruló hajléktalan betegeknek oda tudja adni. Pár hónap múlva kapott is tőle pár receptet, az orvos közölte vele, hogy azért csak ennyi, mert erre neki nincs ideje, és beszélje meg a továbbiakat az asszisztensnőjével. Az ezt követően történetekre nézve I.r. vádlotti vallomás tulajdonképpen egy hallomásnyilatkozat, minden egyéb terhelő adat az eljárás során beazonosíthatatlan asszisztensnőtől származott, melyek szerint a doktor úrnak több kötszerre nincs szüksége, de ha valamit fel tud ajánlani, akkor a doktor úr továbbra is ír vényeket, egy másik alkalommal pedig jelezte az asszisztensnő, hogy több kötszert nem kérnek cserébe a receptekért, inkább pénzt. A pénzüsségeket mindig az asszisztensnőnek adta, aki állította, hogy azt Terhelt13nak átadja.

Fentiek értelmében I.r. terhelt egy ismeretlenül maradt asszisztensnőre nézve tett terhelő vallomást, ez pedig önmagában XVI.r. vádlott bűnösségére nézve hiteltérdeklő bizonyítékként nem szolgálhat.

A receptek híján nem állapítható meg, hogy azoknak kiállítására kötelezettségszegés útján került sor, eleve az sem bizonyítható, hogy a vád szerint XVI.r. vádlott által, vagy bárki más által egyáltalán ténylegesen kiállításra kerültek volna. A receptek fizikai valósága s ebből következően megfelelő elemzése nélkül nem mérhető fel, hogy a recepten kinek az aláírása és pecsétje található, a kiállító ismeretlenül maradása okán pedig szükségszerűen az sem állapítható meg, hogy a kiállító személy állt-e valamilyen, a recept kiállítására vonatkozó köteletség hatálya alatt. Jelen esetben tehát sem a kötelezettségszegés ténye, sem a vagyoni előny vagy annak ígérete, felajánlása, illetőleg elfogadása, sem pedig a kettő közötti logikai, oksági kapcsolat nem állapítható meg.

Mindamellett, hogy nem vitatottan a NOVODATA programba feltöltött receptek vonalkódjai alapján a vádban szereplő vények XVI.r. vádlott személyéhez köthetőek a számára kiadott receptek voltak, a kiállításában való szerepvállalását semminemű konkrét bizonyíték nem támasztja alá, különösen úgy, hogy az általános gyakorlat szerint a jogosult orvos által előre aláírt és lebélyegzett „bianco” receptek egy jól meghatározható egészségügyi dolgozói szinten belül közkezen forogtak, ez tette lehetővé szakorvosi képzettséggel nem rendelkező orvosok, rezidensek e körben történő munkavégzését.

Az egyetlen meglévő recept vonatkozásában a védelem a bűnösség megkérdőjelezésére alkalmas módon igazolta, hogy azt nem XVI.r. vádlott állította ki.

Fentiekre figyelemmel a XVI.r. vádlottal kapcsolatos ítéleti tényállási rész a terhére rótt bűncselekmények megállapíthatóságával összefüggő nemleges tényállási megállapításokkal egészítendő ki.

A releváns tényállási elemekre vonatkozóan tehát a törvényszék mérlegelése a rendelkezésre álló bizonyítási anyag valamennyi elemére, részterületére kiterjedt, ezeket az elsőfokú bíróság körültekintően elemezte s kötelezettségének eleget téve a szükséges részletességgel megindokolta, hogy az irányadó tényállást mely, egymást erősítő bizonyítékokra alapította. A szükséges mértékben sorra vette az egyes rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket, azok tartalmát az elégséges mértékben ismertette, és indokolással is ellátva állást foglalt a hiteltérdemlőségük és a konkrét bizonyító erejük kérdésében. Feladatai elvégzése során foglalkozott a részint ellentétes tartalmú bizonyítékok együttes értékelésével is, megfelelően feltárva és szükséges esetén feloldva a közöttük húzódó ellentmondásokat.

A fentiekhez képest az V.r., VIII.r., XVIII-XXIV.r. terheltek védőinek a másodfokú eljárás során előterjesztett érvelése a törvényszék által túlnyomó részt helyesen rögzített, majd helytálló logika mellett megfelelően értékelt bizonyítékok felülmérlegelésére irányult, amelyre azonban a Be. 593.§ (2) bekezdésében megfogalmazott tilalom folytán a másodfokú eljárásban a nevezett terheltek tekintetében megalapozottan megállapított tényállás mellett nem kerülhetett sor. Az alappal túlnyomórészt nem támadható fenti bizonyítékértékelés eredményeképpen megállapított tényállás ilyen módon összhangban állt az okszerűen mérlegelt bizonyítékokkal, az a Be. 593.§ (1) bekezdés a/ pontjában foglaltak szerint az ügyiratok tartalma alapján az alábbiak tekintetében azonban kiegészítésre, illetőleg pontosításra szorult az alábbiak szerint:

- Függetlenül attól, hogy II.r. Terhelt2 vádlott esetében az eljárás megszüntetésre került, illetőleg IX.r. Terhelt9 terhelt vonatkozásában külön eljárásban jogerős döntés meghozatalára került sor, az ítéleti tényállás teljes megalapozottságához annak rögzítésére is szükség van, hogy Terhelt2 a 2008-2010. évig terjedő időszakban azzal, hogy jogtalan haszonszerzés céljából az I.r. vádlottal történt megállapodása alapján olyan, állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel orvosi vényekre, amelyekre az érintetteknek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt, az alábbi táblázatban felsorolt sértettek személyazonosító adatait kezelte jogtalanul.

- A valótlan tartalmú vények után járó állami támogatás összege összesen 72.077.362 Ft, amelynek erejéig Terhelt2 a vények kiállításával és kiszolgáltatásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy azokat a VIII.r. vádlott az Kft1 támogatási szerződése alapján a Megye1 Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál elszámolja és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

- Terhelt2 a 2009-2010. évig terjedő időszakban azzal, hogy jogtalan haszonszerzés céljából az I.r. vádlottal történt megállapodásának megfelelően olyan állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel orvosi vényre, amelyekre az érintett személyeknek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt, az alábbi sértettek személyazonosító adatait kezelte jogtalanul, illetve a törvényben rendelt céltól eltérő módon:

- A valótlan tartalmú vények után járó állami támogatás összege összesen 63.798.825 Ft, amelynek erejéig Terhelt2 a vények kiállításával és kiszolgáltatásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy azokat VIII.r. vádlott a Bt1. támogatási szerződése alapján a Megye1 Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál elszámolja és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

- Terhelt9 a 2008-2010. évig terjedő időszakban azzal, hogy jogtalan haszonszerzés céljából az I.r. vádlottal történt megállapodása alapján olyan, állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel orvosi vényekre, amelyekre az érintetteknek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt, az alábbi táblázatban felsorolt sértettek személyazonosító adatát kezelte jogtalanul:

- A valótlan tartalmú vények után járó állami támogatás összege összesen 2.770.102 Ft, amelynek erejéig Terhelt9 a vények kiállításával és kiszolgáltatásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy azokat VIII.r. vádlott az Kft1 támogatási szerződése alapján a Megyei Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál elszámolja, és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

- Terhelt9 a 2009-2010. évig terjedő időszakban azzal, hogy jogtalan haszonszerzés céljából az I.r. vádlottal történt megállapodásának megfelelően olyan, állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel orvosi vényre, melyekre az érintett személyeknek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt, az alábbi sértettek személyazonosító adatát kezelte jogtalanul, illetve a törvényben rendelt céltól eltérő módon:

- A valótlan tartalmú vények után járó állami támogatás összege összesen 3.621.459 Ft, amelynek erejéig Terhelt9 a vények kiállításával és kiszolgáltatásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy azokat a VIII.r. vádlott az Bt1. támogatási szerződése alapján a Megyei Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál elszámolja, és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

A fenti jogellenes elkövetési magatartások jogi következményeit az elsőfokú bíróság ítélete tartalmazza, a másodfokú tényállás kiegészítéssel érintett történeti tények ítéleti tényállásban való feltüntetése azonban az elsőfokú bíróság részéről elmaradt, a másodfokú bíróság utóbbi mulasztást pótolta a fenti módon.

- Az ítéltábla az elsőfokú ítélet 173. oldalán a [92]-[93] bekezdésben foglaltakat mellőzi, és az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, valamint ténybeli következtetés útján a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontjában foglaltak alapján – a Be. 593.§ (2) bekezdésében foglaltakra is tekintettel – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól az alábbiak szerint eltérő tényállást állapított meg:

XVI.r. Terhelt16 vádlott a ... Kórház alkalmazásában állt sebész szakorvosként. 2008. évben I.r. vádlott a ... Kórház egyik orvosával, illetőleg annak ismeretlen személyazonosságú asszisztensnőjével megállapodott abban, hogy anyagi ellenszolgáltatás fejében utóbbi valótlan tartalmú vényeket állít ki és bocsát a rendelkezésére annak érdekében, hogy az azokon szereplő gyógyászati segédeszközök után az állami támogatást az I.r. vádlottal kapcsolatban álló gyógyászati segédeszköz szolgáltatók jogosulatlanul igénybe vehessék.

Mindezek alapján az ismeretlen személy a XVI.r. vádlott adatai és a nevére kiadott vények felhasználásával olyan recepteket állított ki, amelyeken a felírandó, illetőleg a felírt kötszereket az I.r. vádlott határozta meg számára, illetőleg amelyeken a munkakörének ellátása során birtokába jutott személyazonosító adatokat használta fel, és azokat asszisztensnője útján adta át munkahelyén I.r. vádlottnak.

Fentiek alapján a vények kiállítása után járó pénzt I.r. vádlott az asszisztensnőnek adta át.

Megállapodásuknak megfelelően az ismeretlenül maradt személy a 2008-tól 2010-ig terjedő időszakban jogtalan haszonszerzés céljából olyan, az alábbi állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel a táblázatban felsorolt orvosi vényekre, amelyre az érintett személynek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt.

Fenti tevékenysége során az ismeretlen személy a táblázatban részletezett sértettek személyazonosító adatát jogtalanul, illetőleg a törvényben rendelt céltól eltérő módon kezelte. Nem állapítható meg, hogy a ... Kórház alkalmazásában álló fenti személy XVI.r. Terhelt16 vádlott volt.

Az elsőfokú ítélet 177. oldalán a [94] bekezdésben foglaltakat az ítéltábla akként pontosítja, hogy a vények száma 55 db, a valótlan tartalmú vények után járó állami támogatás összege összesen 1.968.337 Ft, nem állapítható meg azonban, hogy XVI.r. vádlott a vények kiállításában és kiszolgáltatásában közreműködve szándékosan segítséget nyújtott volna ahhoz, hogy Terhelt8 az Kft1 támogatási szerződése alapján a Megye1 Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál elszámolja azokat és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

- Az ítéltábla az elsőfokú ítélet 278. oldalán a [153] és [154] bekezdésben foglaltakat mellőzi, és ezzel összefüggésben a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontja alkalmazásával eltérő tényállást állapít meg az alábbiak szerint.

Nem állapítható meg, hogy Terhelt16 XVI.r. vádlott 2010. évben jogtalan haszonszerzés céljából olyan állami támogatásban részesülő gyógyászati segédeszközöket írt fel orvosi vényre, amelyre az érintett személynek orvosszakmai szempontból szüksége nem volt, és az sem, hogy Sértett2 sértett személyazonosító adatát jogtalanul, illetőleg a törvényben rendelt céltól eltérő módon kezelte.

Nem állapítható meg az sem, hogy a valótlan tartalmú vény után járó 57.375 Ft állami támogatási összeg erejéig XVI.r. vádlott a vény kiállításával és kiszolgáltatásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy Terhelt7 az Bt1. támogatási szerződése alapján a Megye1 Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál azt elszámolja és a termékekre megállapított támogatást az államtól jogosulatlanul igénybe vegye.

A fentiek szerinti pontosításokkal, kiegészítésekkel, illetőleg részint eltérő tényállási részek megállapításával, XVI.r. vádlott vonatkozásában nemleges, negatív történeti tényállási részekkel a megállapított tényállás teljes egészében megalapozott, amely mentes a Be. 592.§ (1) bekezdés a/, b/, illetőleg (2) a-d/ pontjaiban írt hibáktól, így az ítéltábla a Be. 593.§ (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a helyesbített és kiegészített, valamint eltérően megállapított tényállás alapján bírálta felül.

[27] A fentiek szerint megalapozott tényállásból az első fokon eljáró bíróság okszerűen, de nem teljes egészében helytálló módon vont következtetést az érintett terheltek büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságára, a felülbírálat eredményeképpen a másodfokon eljáró bíróság csak részben találta helytállónak a cselekmények jogi minősítését, megnevezését és az ahhoz fűzött jogi indokolást, az utóbbiakkal kapcsolatos elsőbírói tevékenység eredménye több vonatkozásban is korrekcióra szorult.

A megfelelően értékelt bizonyítási anyag alapján az első fokon eljáró bíróság helytálló következtetést vont arra nézve, miszerint a másodfokú felülbírálattal érintett vádlottak tisztában voltak azzal, hogy a vényeken szereplő személyek tudta és beleegyezése nélkül valótlan tartalmú receptek kiállításával és rendelkezésére bocsátásával, azok hatóságok irányába történő felhasználásával, az elsőfokú ítéletben részletezett elkövetési szisztéma alkalmazásával, az OEP vények feldolgozásával és visszatérítésekkel foglalkozó alkalmazottai megtévesztése útján az E alaptól jogtalanul igényelnek vissza ártámogatásokat, mindehhez valótlan tartalmú elszámolásokat nyújtva be az illetékes hatósághoz és ezáltal az átutalt támogatás összegében megmutatkozó vagyoni hátrányt okoznak az elkülönített költségvetésnek minősülő társadalombiztosítási alaphoz. A fenti elkövetési rendszernek és

módszernek pedig integráns eleme és elengedhetetlen velejárója volt az adott sértettek személyazonosító adatainak jogtalan, illetőleg a törvényben rendelt céltól eltérő módon történő kezelése.

Az érintett terheltek magatartása tehát mind a költségvetési csalás, mind a magánokirat-hamisítás, mind pedig a személyes adattal visszaélés megvalósulása szempontjából teljes egészében diszpozíciószerű, egyúttal társadalomra veszélyes is volt, és az elsőfokú bíróság által részletesen indokoltak szerint a bűnös tudattartalmuk sem vitatható.

[28] Az ítéltábla a vesztegetés büntettének megállapíthatóságával összefüggésben is egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával.

Az I.r. vádlott, illetőleg a rendszer lényegének átvételét követően a XI.r. vádlott a nekik vényeket felíró orvosokkal előzetesen abban állapodtak meg, hogy az általuk megjelölt kötszerek felírása, rendelése ellenszolgáltatásaként a receptjeik után járó támogatás összegéhez igazodó százalékos jutalékot vagy egyébként a megállapodásuknak megfelelő összeget fognak fizetni a vényeket kiállító orvosoknak, tehát a betegvizsgálat nélküli, papírra felírt adatok vagy saját betegnyilvántartás alapján történő felírás ellenében jogtalan pénzbeli előny kilátásba helyezésére került sor, amelyre vonatkozó ígéretet az érintett orvosok el is fogadtak, a megállapodás alapján az I.r., illetőleg a XI.r. vádlott az adott vádbeli időszakokban rendszeresen a havonta utólag megkapott támogatásból a megállapodásuknak megfelelő mértékű juttatásban részesítették a vényfelíró doktorokat.

A Btk. 290.§ (1) bekezdése értelmében az aktív gazdasági vesztegetés elkövetője az, aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, a Btk. 291.§ (1) bekezdése idevonatkozó rendelkezése szerint pedig passzív gazdasági vesztegetést valósít meg, aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előny kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja.

A Btk. 459.§ (1) bekezdésének 8. pontja alapján gazdálkodó szervezet a Ptk. szerinti gazdálkodó szervezet és ezen túlmenően az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a Ptk. szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket is alkalmazni kell. Többek között ilyen a költségvetési szerv, az egyesület vagy az önálló vállalkozó is. Fentiek alapján az állami egészségügyi intézmények, így a kórházak költségvetési szervnek minősülnek.

Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. tv. felsorolja, hogy az egészségügyi dolgozó egészségügyi tevékenység végzésére, illetve abban történő közreműködésre milyen jogviszonya keretében jogosult (egyéni egészségügyi vállalkozó, közalkalmazotti jogviszony, önkéntes segítő, adott gazdálkodó szerv alkalmazásában álló személy).

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. (Eütv.) 3.§ e/ pontja rögzíti az egészségügyi szolgáltatás definícióját. Eszerint egészségügyi szolgáltatás az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély birtokában vagy a törvényben meghatározott esetben az egészségügyi államigazgatási szerv által történő nyilvántartásba vétel alapján végezhető egészségügyi tevékenységek összessége, amely az egyén egészségének megőrzése, továbbá a megbetegedések megelőzése, korai felismerése, megállapítása, gyógykezelése, életveszély elhárítása, a megbetegedés következtében kialakult állapot javítása vagy a további állapotromlás megelőzése céljából a beteg vizsgálatára és kezelésére, gondozására, ápolására, egészségügyi rehabilitációjára, a fájdalom és a szenvedés csökkentésére, továbbá a fentiek érdekében a beteg vizsgálati anyagainak feldolgozására irányul, ideértve a gyógyszerekkel, a gyógyászati segédeszközökkel, a gyógyászati ellátásokkal kapcsolatos külön jogszabály

szerinti tevékenységet, valamint egyéb a jelen ügyre nem tartozó speciális ellátási tevékenységeket is.

Ugyanezen jogszabály 3.§ p/ pontja értelmében egészségügyi dokumentáció az egészségügyi szolgáltatás során az egészségügyi dolgozó tudomására jutó, a beteg kezelésével kapcsolatos egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat.

Az ítélezési gyakorlat egységes abban, hogy a vesztegetés elfogadása büntetnének megvalósulása szempontjából a törvényi tényállás szerinti elkövetési magatartás esetében az orvos, egyéb egészségügyi dolgozó alaptevékenységének végzése, az orvos-beteg kapcsolat létrejötte, illetőleg a járó- és fekvőbetegellátás és a költségvetési szerv, gazdálkodó szervezet gazdálkodási tevékenysége, polgári jogi kapcsolatai nem állíthatók szembe egymással, mi több, a kettő egymással szorosan összefügg.

A betegellátás keretében végzett orvos-szakmai szolgáltatási tevékenység egyfelől az adott gazdálkodó szervezet keretei között valósul meg, másfelől jelentős gazdasági vonzata is van. Az egyes, társadalombiztosítás által támogatott vagy nem támogatott kezelések, terápiák, gyógyszerek alkalmazásának, igénybevételének lehetősége költségkihatással jár, azok a kórház számára rendelkezésre álló költségvetési keretbe illeszkednek, avagy az ellátott beteg általi finanszírozásra szorúlnak. A fentiek szerinti egészségügyi szolgáltatások nyomon követhetőségét, ellenőrizhetőségét, elszámolhatóságát, adott esetben indokoltságát szolgálja az a nyilvántartási betegdokumentációs rendszer, illetőleg az annak alapjait képező egyes okiratok, amelyet az egyes intézményeknél egységesen alkalmaznak.

A beteget ellátó orvos által tehát egyes vizsgálatok, terápiák alkalmazása, azok közötti választás során hozott döntések szükségképpen a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban állóaknak minősülnek, és mint ilyenek, a vesztegetés elfogadása törvényi tényállásába illeszkednek.

A speciális alanyiség szempontjából a konkrét tevékenység végzésének, egyes döntési jogosultság meglétének, egy adott folyamat, kezelés mikénti elvégzésének van jelentősége. Márpedig az orvosi, illetve egyéb egészségügyi tevékenység végzése körében, ezen az adott tevékenység végzésével nyilvánvalóan összefüggő, meglévő hatalmi helyzetnek – ideértve akár a betegek kezelésére vonatkozó orvosi adatok rögzítését – a jelen történeti tényállásban rögzítettek szerint, azaz köteleességszegő módon való kihasználása, fiktív tartalmú vények áruba bocsátása nemcsak az egészségügyi intézmény szervezetrendszerének úgymond külső, „polgári jogi kapcsolataiban”, hanem az orvos-beteg viszonylatában, a konkrét gyógyító tevékenység körében is felmerülhet, ami ezáltal tényállásszerű, és ezért a büntetőjogi megítélés tárgyát képezi.

Jelen ügyben a felülbírálattal érintett I.r., VIII.r., XVIII-XXII.r. vádlottak terhére rótt magatartások tényállásszerűsége kapcsán nem kétséges, hogy a kórházban tevékenykedő egészségügyi dolgozók gazdálkodó szervezet részére, érdekében folytatott egészségügyi szolgáltatási tevékenységére figyelemmel történt I.r. és VIII.r. terheltek részéről a jogtalan előny adása, illetőleg ígérese az egészségügyi szolgáltatást végző személyek ebbéli kötelezettségeinek megszegéséért, az irányadó tényállás pedig egyértelműen rögzítette azon köteleességszegéseket is – ideértve a köteleességszegés alapjául szolgáló tényeket -, amellyel összefüggésben a jogtalan előny adása, másik oldalról pedig elfogadása – üzletszerűen és bünszövetségben – megtörtént. Az elsőfokú bíróság részéről helytállóan történt a köteleességszegés mibenlétének megállapítása is, valamennyi érintett gyógyító orvos tisztában volt azzal az elemi és szigorú szakmai szabállyal, miszerint recepten kötszert rendelni, sebkezelési módot, megfelelő terápiát választani kizárólag a beteg jelenlétében, személyes vizsgálatok lefolytatását, majd ez alapján pontos diagnózis felállítását követően lehet, amely megfelelő dokumentációt is igényel. A betegek vizsgálata nélküli, papíron kapott vagy egyéb

betegdokumentációs adatok felhasználásával kitöltött vények kiállításával és a rendelkezésre bocsátásával a felíró orvosok kötelességzegő magatartása megvalósult, ez nyilvánvalóan jogtalan pénzbeli előny ígéretével, illetőleg annak elfogadásával is párosult, az orvosszakmai szabályok megkerülésével készített vényekért cserébe érintett vádlottak előbb a jogtalan pénzbeli előny ígéretét, utóbb pedig a tényleges jogtalan előnyt is elfogadták, illetőleg realizálták.

Az orvosok által felírt vények felismerten valótlan tartalmúak voltak, egyfelől nem valósultak meg a bennük tanúsított betegellátások, de tudatuk azt is átfogta, hogy a kötszerek kiszállítására, de még a tényleges beszerzésére sem kerül sor.

Az orvos vádlottak aktuális tudattartalmának megítéléséhez az egyéb rendelkezésre álló hiteltérdemlő bizonyítékokon túlmenően nyújt komoly támpontot az elkülönített eljárás során már jogerősen elítélt IX.r. vádlott tárgyalási szakban tett beismerő vallomása, amelynek lényege szerint I.r. vádlott ugyan kifejezetten nem közölte vele, hogy a szóbanforgó recepteket támogatás igénybevételére fogják jogosulatlanul felhasználni, erre azonban magától is rájött, mert másképp nem lehetett, egy ideig ugyan próbálta magát nyugtatni, hogy valamilyen elfekvő készletről és annak esetleges utólagos legalizálásáról lehet szó, végül azonban azért nem állt le a receptfelírással, mert kifejezetten könnyű pénzszerzési lehetőség volt. Mindemellett az orvos vádlottakra vonatkozóan az egészségügyi ellenőrzésben résztvevő egyes tanúk, pl. tanú49, tanú50, tanú48 vallomásai is megfelelő eligazodást nyújtottak az aktuális tudattartalmat illetően. Aggálytalanul megállapíthatóan a fiktív okiratok, vények kiállításakor okszerűen merült fel annak kiállítójában, hogy azok felhasználásával más vagy mások ezen okiratokat jogellenesen, kedvezmények, ártámogatások jogosulatlan igénybevételére fogják felhasználni. Amennyiben pedig valaki fiktív elemeket tartalmazó, kiemelkedő mértékű kedvezményre is jogosító, általa kiállított okmányokat más felhívására átadja, alappal kell számolnia avval, hogy az azokat megszerző személy az iratokat – az általa megfelelően át is látott irányban, célzottan – bűncselekménysorozat megvalósítására kívánja felhasználni. Ebből következően alappal vonható következtetés arra nézve, miszerint az orvos vádlottak tudata átfogta, a fiktív receptek I.r., illetőleg VIII.r., XI.r. vádlott részére történő átadásával költségvetést károsító bűncselekmények elkövetéséhez nyújtanak segítséget.

A jelenlegi felülbírálattal érintett XIX.r., XX.r. és XXI.r. vádlottak tekintetében is megállapítható tehát az, hogy a fentiekre figyelemmel a fiktív tartalmú vények kiállításával és terhelttársaik rendelkezésére bocsátásával egyazon elkövetési magatartás kifejtésével több bűncselekményt is megvalósítottak, a korrupciós, illetőleg a költségvetés elleni magatartásuk valóságos heterogén alaki halmazatot képez, a passzív gazdasági vesztegetést megvalósító cselekményük beminősítésére azonban az elsőfokú bíróság részéről nem került sor. A nevezett vádlottak terhére a fentiek szerint további bűncselekmény állapítandó meg tehát, a tényállás [101], [104], [107] és [170] bekezdéseiben rögzítésre került, miszerint XI.r. terhelt az I.r. vádlotti elkövetési szisztéma átvétele során beleegyezett abba, hogy az orvos kapcsolatait felhasználva a szükséges vényeket megszerzi I.r. vádlott számára, ennek érdekében 2008. decemberében, illetőleg 2009. évben miskolci és sátoraljaújhelyi orvosokkal vette fel a kapcsolatot, akik közül XX.r., XXI.r. és XXII.r. vádlottat sikeresen vett rá arra, hogy az ő útmutatásai szerint az orvosok által is felismerten valótlan tartalmú vényeket állítsanak ki olyan biztosítottak nevére, akiket nem kezeltek, illetőleg akiknek a vényre felírt kötszerre nem volt szükségük. Kötelességzegésük ellenében a pénzbeli ellenszolgáltatásokat, illetőleg azok ígéretét elfogadták, XIX-XXI.r. vádlottak terhére tehát további 1-1 rb üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat) is megállapítandó.

A gazdasági vesztegetés aktív oldalán szerepet vállaló terheltek vonatkozásában az irányadó ítéleti tényállás több megállapítást is tett. Ezek szerint Terhelt1 és Terhelt8 megállapodtak

abban is, hogy előbbi olyan intelligens kötszereket írat fel majd az arra hajlandó orvosokkal, amelyeknek a bruttó közfinanszírozási ára, illetőleg az azon lévő támogatás összege magas. Település² ígérte, rábeszél általa ismert orvosokat arra, hogy családtagjaik, barátaik, valós betegek vagy hajléktalanok TAJ számát felhasználva valótlan igényre írjanak fel magas állami támogatottságú gyógyászati segédeszközt, főleg intelligens kötszereket, amelynek fejében az orvosok által felírt és Település² részére átadott receptek után járó állami támogatás 30-40 %-át fizetik ki az orvosoknak havonta. A tényállás azt is részletekbe menően és konkrétan tartalmazza, miszerint az Bt1. ügyletbe történő bevonásának előkészítése alkalmával Terhelt⁸ azt is közölte az apjával, Terhelt⁷fel, hogy a valótlan tartalmú vények után járó és az Kft1 bankszámlájára a Magyar Államkincstár által utalandó támogatás összegét valótlan tartalmú számlák befogadásával szerzi meg, amely számlák alapján az Kft1 által átutalt pénzt a cégek mögött álló személy készpénzben felveszi, és azt Terhelt¹on keresztül Terhelt⁸ VIII.r. vádlottnak visszajuttatja, majd Terhelt⁸ Terhelt¹on keresztül küldi el a bűncselekményben részes személyeknek járó részt, mivel utóbbi tart kapcsolatot velük. A fentiek szerint tehát Terhelt⁸ – az egész konstrukció és ártámogatás visszaigénylési szisztéma minden egyes elemének tudatában, a részletek teljes ismeretében eljárva – a fiktív beszállítói számlákat kiállító cégek képviselőjében eljáró személyek által visszajuttatott pénzt kezdetben külön-külön valamennyi érintett személy számára kipurciózva, kiborítékolva és felcímkézve, utóbb azonban már csak ömlesztve Terhelt¹on, illetőleg a miskolci elkövetési vonal esetében XI.r. vádlotton is keresztül juttatta vissza, osztotta le az elkövetésben résztvevőknek, s ilyen módon kapták meg a fiktív vényeket kiállító orvosok is a személy szerint nekik járó részt. A jogtalan előny biztosításában, a felíró orvosoknak történő eljuttatásában Terhelt⁸nak meghatározó szerepe volt, magatartása törvényi tényállási elemet valósított meg, I.r. vádlottal közösen, egymás tevékenységéről tudva, társtettesként valósították meg az aktív gazdasági vesztegetést. Ennek rendbelisége a bűnös kapcsolatok számához igazodik, Terhelt¹ I.r. terhelt mindazon bűnös kapcsolatrendszerre, amely tekintetében pénzbeli ellenszolgáltatásra, köteleességszegés ellenében jogtalan előny biztosítására került sor, aktív gazdasági vesztegetés büntetnének minősül, amelynek rendbeliségébe azon terheltekkel összefüggésben megvalósított cselekmények is külön rendbeli elkövetésként beleszámolandók, akikkel szemben az eljárás már jogerősen befejeződött (II.r. és IX.r. vádlottak), illetőleg a XI.r. terhelt közvetítésével az elkövetésben szerepet játszó XVIII-XXI.r. vádlottak vonatkozásában megvalósított elkövetések is.

A fentebb már indokoltak szerint pedig Terhelt⁸ VIII.r. vádlott vonatkozásában az aktív gazdasági vesztegetés megvalósítása nem csupán Terhelt²² XXII.r. vádlott szerepével összefüggésben állapítható meg, hanem valamennyi érintett orvos, illetőleg egészségügyi szakdolgozó vonatkozásában, hiszen az összes törvényi tényállási elem megvalósulásának tudatában – az I.r. vádlottal kötött előzetes megállapodásában foglaltaknak megfelelően – minden egyes esetben ő maga biztosította a jogtalan vagyoni előny összegét.

Figyelemmel tehát arra, hogy az első fokon eljáró bíróság a fentiek szerint a törvényes vádat nem merítette ki teljes egészében, a másodfokú bíróság Terhelt¹ I.r. vádlott bűnösségét további 6 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetnében (Btk. 290.§ (1) és (3) bekezdés a/ pont), míg Terhelt⁸ VIII.r. vádlott bűnösségét további 14 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetnében (Btk. 290.§ (1) és (3) bekezdés a/ pont) is megállapította, azzal, hogy a korrupciós bűncselekményeket a nevezettek társtettesként valósították meg.

[29] A Bt1. és az azt képviselő Terhelt⁷ terhelt költségvetési csalási elkövetési folyamatba történő bevonásával összefüggésben az irányadó ítéleti tényállás egymással szorosan összefüggő számos olyan megállapítást foglalt magában, amelyek az elsőfokú büntetőeljárás során jogi értékelés nélkül maradtak. A történeti tényállás [130]-[132] bekezdései nagy részletességgel foglalkoznak azzal, hogy Terhelt⁸ VIII.r. vádlott miként és pontosan milyen

körülmények között alakította ki Terhelt7ben az arra irányuló szándékot, hogy az Bt1. – az Kft1 által havonta megigényelt 30 millió Ft ártámogatási limitösszeg túllépésének elkerülése érdekében – ugyancsak foglalkozzon a jogtalan előny ígéretével bevont orvosok által kiállított fiktív vények elszámolása alapján az E alap terhére ártámogatások jogosulatlanul történő igénylésével.

A VIII.r. vádlott fentiek szerint részletezett aktuális magatartását mind a vádirati tényállás, mind pedig az azzal lényegileg azonos irányadó ítéleti tényállás is egyértelműen tartalmazza, ám Terhelt8 eredményes rábírói, felbujtói szerepének és ezzel kapcsolatos magatartássorozatának jogi konzekvenciáit az elsőfokú bíróság nem vonta le, erre figyelemmel a törvényes vád kimerítése okán szükségesnek mutatkozott VIII.r. vádlott bűnösségének megállapítása további 1 rb. felbujtóként elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (5) bekezdés b/ pont).

Terhelt1 I.r. vádlott költségvetést károsító cselekménysorozatával összefüggésben az elsőbírói minősítés annyiban szorult pontosításra az elkövetői alakzatot illetően, hogy a terhére rótt 3 rb. bűncselekményt Terhelt1 két esetben bűnsegédként, egy esetben pedig felbujtóként valósította meg. A Kft3 által elszámolt vények, illetőleg igényelt ártámogatás vonatkozásában Terhelt11 XI.r. vádlott magatartásán keresztül I.r. terhelt felbujtói szerepére lehet megalapozott következtetést vonni, ugyanakkor az Bt1-vel kapcsolatos cselekménysorozatnál a bűnsegédként történő elkövetés támasztható alá a rendelkezésre álló egyöntetű bizonyítékokkal, gyakorlatilag pedig ugyanez a megállapítás tehető az Kft1 általi jogosulatlan ártámogatás igénylésekkel összefüggésben is.

A bizonyítékok értékelésével összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy az I.r. vádlott feltáró jellegű beismerő vallomása a VII.r. és VIII.r. vádlottak szerepét is megfelelően felrajzolta, mégpedig olyan részletesen és meggyőzően, hogy vallomására tényállást lehetett alapítani, nyilatkozatait az egyéb peradatok, elsősorban a lehallgatási jegyzőkönyvek tartalma is megfelelően alátámasztotta.

Fentiekből következően az egyes elkövetések alapötletére, és azok konkrét megvalósítási módjára nézve is az I.r. vádlott feltáró vallomása az irányadó, a törvényszék kizárólag a pénzek elosztása vonatkozásában fogadta el VII.r. vádlott I.r. terhelttől eltérő nyilatkozatát.

[30] Terhelt16 XVI.r. vádlottnak a költségvetést károsító, ahhoz kapcsolódóan egyéb bűncselekményeket is megvalósító elkövetéssorozatban való részvételével összefüggésben a fentebb már részletezettek alapján a másodfokon eljáró bíróság eltérő tényállást állapított meg, és jöllehet az ő nevéhez, illetőleg praxisához köthető fiktív vények is szerepet kaptak az ügyben, az ezzel kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékok azt sem igazolták minden kétséget kizáróan, hogy XVI.r. vádlott az I.r. terheltnek a büntetőeljárás során azonosíthatatlan személyazonosságú orvos asszisztenssel bonyolított korrupciós kapcsolata mibenlétéről, a fiktív tartalmú, esetlegesen már előre aláírt és lebélyegzett vények kiállításáról és rendelkezésre bocsátásáról tudomással bírt, az inkriminált receptek hiányában arra nézve sem vonható megalapozott következtetés, hogy azok fiktív tartalommal való ellátásában, kiállításában bármilyen szerepet vállalt volna, illetőleg a tudata átfogta azt a körülményt, hogy a fiktív vények felhasználásával milyen típusú és kihatású visszaélésekre, jogtalan ártámogatás igénybevételére kerül sor.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság Terhelt16 XVI.r. vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont), továbbá vesztegetés elfogadásának bűntette (Btk. 291.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b/ pont II. fordulat), 2 rb. folytatólágosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 345.§), valamint 16 rb. személyes adattal visszaélés vétsége (Btk. 219.§ (1) bekezdés a/ pont) miatt emelt vádak alól a Be. 566.§ (1) bekezdés c/ pontjának II. fordulata

alapján – miután nem bizonyított, hogy a bűncselekményeket a vádlott követte el – felmentette.

A költségvetési csalás jelen szabályozási formája 2012. január 1-től került a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvénybe a 2011. évi LXIII. tv. alapján. A tényállás szabályozását illetően változatlanul került át a Btk-ba, legutolsó módosítása (2020. évi XLIII. tv.) 2021. január 1-jével hatályos. A legutóbbi módosítás a 396.§ (1) bekezdésében írt alapeset büntethetőségét emelte fel, vétség helyett büntett miatt 2 év helyett 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő már az (1) bekezdésbe ütköző költségvetési csalás is, ezzel a költségvetési csalás bűncselekményének vétségi alakzata megszűnt, emiatt kikerült a törvényből a (2) bekezdés szerinti minősített eset, így az első minősített eset a jogszabályhely (3) bekezdésében található. Ezzel összefüggésben a Btk. 462.§ (3) bekezdése értelmében nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány az 500.000 Ft-ot nem haladja meg. Az értékhatárt a 2020. évi XLIII. tv. 58.§ 18. pontja módosította, emelte fel 100.000 Ft-ról 500.000 Ft-ra. A módosítás 2021. január 1. napjától hatályos.

A fentiek szerint Terhelt16 XVI.r. vádlott vonatkozásában a Bt1. tekintetében vád tárgyává tett költségvetési csalás esetében a vád szerinti elkövetési érték 1 db vénnel összefüggésben 57.375 Ft, Terhelt21 XXI.r. vádlott vonatkozásában a Kft3. tekintetében vád tárgyává tett költségvetési csalás esetében a terhére rótt elkövetési érték 8 db vény vonatkozásában összesen 427.626 Ft, míg Terhelt22 XXII.r. vádlott vonatkozásában ugyancsak az Bt1. tekintetében vád tárgyává tett költségvetési csalás esetében az elkövetési érték 22 db vénnel összefüggésben összesen 444.502 Ft-ot tesz ki. Miután a költségvetési csalás bűncselekményi értékhatára 2021. január 1. napjától 500.000 Ft-ra emelkedett (Btk. 462.§ (3) bekezdés) a vád tárgyává tett fenti cselekmények nem valósítanak meg bűncselekményt (de még szabálysértést sem), a másodfokú bíróság Terhelt16 XVI.r. vádlottat az ellene 1 rb bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (2) bekezdés b/ pont), Terhelt21 XXI.r. vádlottat az ellene 1 rb bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (2) bekezdés b/ pont), míg Terhelt22 XXII.r. vádlottat az ellene 1 rb bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette (Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés b/ pont) miatt emelt vád alól a Be. 566.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, bűncselekmény hiányában felmentette.

Ezen rendelkezések alkalmazása során a felmentő rendelkezések meghozatalára nem az adott cselekmények helyes minősítését, hanem azoknak vádirati, illetőleg ügyész általi minősítését érintően került sor.

[31] A költségvetési csalás törvényi tényállásának megalkotásával összefüggésben a törvényhozói akarat az volt, hogy olyan tényállást teremtsen, amellyel valamennyi, a költségvetést károsító magatartást egy bűncselekmény tényállása alá vonja. Az azonos tényállásban szereplő elkövetési magatartások, illetőleg büntetendő cselekmények gyakran semmilyen, illetőleg igen távoli, laza, csak bizonyos tényeken vagy szereplőkön keresztül összefüggésben, kapcsolatban állnak egymással. Az egységesen meghatározott eredmény foglalja egységbe a külön-külön elkövetési cselekményeket. Az alapvető cél tehát az volt, hogy új helyzetet teremtve a korábban külön-külön bűncselekményként, illetőleg azonos bűncselekmény keretei között megállapított többrendbeli bűncselekmény helyett egységként nyerjenek elbírálást az egymással akár összefüggő, akár össze nem függő magatartások.

A gazdasági bűncselekmények esetén általában is megállapíthatóan a vádemelésnek van egységalkotó jelentősége, a vádemelés az a jogilag releváns időpont, amely bekövetkeztéig történő teljesítés a büntethetőség megszüntetését, esetleg a büntetés korlátlan enyhítését vagy mellőzését eredményezheti. A költségvetési csalás esetén is a vádemelés időpontja zárja le az egységet, ennél fogva pedig az addig eltelt időszakban megvalósult valamennyi tényállásszerű

cselekmény a törvényi egység körébe tartozik. Ezen időszakon belül a folytatólagosság (Btk. 6.§ (2) bekezdés) megállapítására nincs indok. Utóbbiak szerint a több adóbevallási időszakban elkövetett cselekmény is a törvényi egységbe tartozik, és a folytatólagosság megállapításának nincs helye.

Mindezekre figyelemmel a másodfokon eljáró bíróság a költségvetési csalás büntette minősítéséből I.r., V.r., VIII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában a folytatólagosságra történt utalást mellőzte.

Mindemellett a költségvetési csalás büntette megnevezéséből V.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak vonatkozásában, míg a korrupciós bűncselekmények megnevezéséből I.r., V.r., VIII.r., XVIII.r. és XXII.r. vádlottak tekintetében az üzletszerűen, illetőleg bünszövetségben történt elkövetésre utalást a másodfokú bíróság a Kúria 61.BK véleménye 1. pontjában foglaltakra figyelemmel mellőzte. Az ügydöntő határozat rendelkező részében a bűncselekményt kétféle módon kell minősíteni: szövegesen és a megfelelő jogszabályi rendelkezések feltüntetésével, a szöveges minősítés fő eleme a bűncselekmény megnevezése a 2012. évi C. tv. Különös Része szerinti alcímének megfelelően.

A különböző kodifikációs-technikai megoldások a bűncselekmény megnevezését nem érintik, egy bűncselekményt akkor is kizárólag az alcímével kell megjelölni, ha a közös alcím alá több, külön szakaszba, bekezdésbe vagy pontba foglalt törvényi tényállás tartozik.

Az ítéltábla a passzív gazdasági vesztegetéssel összefüggésben azt is megállapította, hogy az V.r., a XVIII.r. és a XXII.r. vádlottak által elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette vonatkozásában a törvényi egység megállapításának Btk. 6.§ (2) bekezdésében rögzített feltételei maradéktalanul megvalósultak, erre figyelemmel a 61.BK vélemény 2. pontjában, illetőleg a 2/C. alpontban írtak szerint megállapította, hogy nevezett vádlottak a terhükre rótt korrupciós bűncselekményt folytatólagosan követték el.

A fenti minősítő körülmények feltüntetésének a bűncselekmények megnevezéséből történt mellőzése értelemszerűen nem jelenti azt, hogy ezen körülmények esetenként egyes vádlottak vonatkozásában ne lennének megállapíthatók, egyértelmű, hogy a fellebbezéssel érintett terheltek mind a költségvetést károsító, mind pedig a korrupciós bűncselekményeiket üzletszerűen, az irányadó ítéleti tényállásban részletezettek szerint rendszeres haszonszerzésre törekedve valósították meg, a költségvetési csalás esetében a bünszövetségi elkövetés I.r. és VIII.r. vádlott vonatkozásában is aggálytalanul megállapítható, nevezettek jól szervezett szisztémaként, mechanizmusként működtették az elkövetési rendszerüket, mindenkinek pontosan meghatározott feladata volt, amelyeket szervezetten láttak el magas fokú munkamegosztás mellett.

A passzív gazdasági vesztegetéssel összefüggésben ugyancsak megállapítható a bünszövetség minősítő körülménye V.r. és XVIII.r. terheltek vonatkozásában, akik ebből a szempontból is kellő rálátással rendelkeztek az elkövetés rendszerére, XVIII.r. vádlott kifejezetten azzal a céllal is felkereste otthonában I.r. terhelte, hogy az ne korlátozza az ő kockázatos méretűvé terebélyesedő receptfelírási tevékenységét, V.r. vádlott pedig a büntetőeljárás megindítását követően jelentős összeg befektetésével aktív részese volt a nyomozó hatóság tagjának megvesztegetésére, az ellenük folyamatba tett eljárás befolyásolására irányuló kísérletnek. A korrupciós bűncselekményekkel összefüggésben a fenti két személy kivételével a többi orvos vádlott esetében pusztán az üzletszerűség minősítő körülménye állapítható meg, akik önmagában csak I.r. vagy csak XI.r. vádlottal álltak kapcsolatban és a részvételükkel folyt cselekmények nem érik el azt a szervezetségi fokot, amely a bünszövetségben való megvalósítás megállapításához szükségeltetik.

Terhelt22 XXII.r. vádlott esetében a személyes adattal visszaélés rendbeliségének megállapításánál az első fokon eljáró bíróság nyilvánvaló elírást vétett, ennek a megfelelő, a megállapított ítéleti tényállással adekvát korrekcióját a másodfokon eljáró bíróság elvégezte.

[32] Az elsőfokú ítélet ténybeli és jogi indokolásának szerkezeti felépítésével összefüggésben az ítéltábla megállapította, hogy az alábbi indokolási részek egymáshoz viszonyítva szükségtelen és egyúttal értelemzavaró ismétléseket foglalnak magukban, erre figyelemmel szükségessé vált a fentiekkel kapcsolatos ítéletszerkesztési hibák kiküszöbölése. Ennek eredményeképpen az ítéltábla mellőzte

a [449]-[461] bekezdésben írt indokolást, mert az a [292]-[295], [299]-[307] bekezdésben foglaltakkal,

a [432]-[437] bekezdésben írt indokolást, mert az a [308]-[313] bekezdésben foglaltakkal,

a [462] bekezdésben írt indokolást, mert az a [337] bekezdésben foglaltakkal,

a [439]-[445] bekezdésben írt indokolást, mert az a [351]-[357] bekezdésben foglaltakkal,

a [471]-[473] bekezdésben írt indokolást, mert az a [296]-[298] bekezdésben foglaltakkal,

a [465] bekezdésben írt indokolást, mert az a [415] bekezdésben foglaltakkal,

a [474]-[484] bekezdésben írt indokolást, mert az a [358]-[367] bekezdésben foglaltakkal megegyezik. Utóbbiakra figyelemmel az ítéltábla egyetértett az ítéletszerkesztési hibák megfelelő korrekciójával kapcsolatos fellebbviteli főügyészési indítvánnyal.

[33] Az alkalmazandó anyagi jogszabály kiválasztása körében az elsőfokú bíróság helytálló álláspontra helyezkedett, amikor az elkövetéskor hatályos törvény rendelkezéseit a terheltekre nézve kedvezőtlenebbnek ítélte, az ítéltábla pedig az utóbbiakkal összefüggő fellebbviteli főügyészési érveket is osztva maga is arra az álláspontra jutott, hogy valamennyi vádlottal szemben az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogszabály alkalmazása a kedvezőbb.

[34] A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálatánál az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számbavett és értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre, és összességében osztotta a törvényszék álláspontját azzal összefüggésben is, hogy a törvényben meghatározott büntetési célok elérése érdekében – a büntetéskiszabási elvek szem előtt tartása mellett – a büntetés középértékéből kiindulva, attól a nyomatékos enyhítő körülményre, az időmúlásra tekintettel lényegesen enyhébb mértékű, börtön fokozatú és tetтарыos tartamú, egyéniesített szabadságvesztés-büntetések kiszabása mutatkozott indokoltnak a terheltekkel szemben azzal, hogy az I.r. és VIII.r. vádlottak kivételével elsősorban a rendezett életkörülményekre és az időmúlásra tekintettel alkalmazható Btk. 85.§ (1) bekezdése alapján a felülbírálattal érintett egyéb terheltek esetében lehetőség volt a kiszabott szabadságvesztés-büntetések végrehajtásának felfüggesztésére.

Az elsőfokú bíróság által az egyes terheltekkel szemben konkrétan alkalmazott szabadságvesztési tartamokkal – XXI.r. vádlott kivételével – az ítéltábla egyetértett, nevezett vádlott vonatkozásában alapvetően az elsőfokú ítélettel kiszabott szankciók belső arányosságának helyreállítása, a megmutatkozó aránytalanság kiküszöbölése érdekében került sor a szabadságvesztés-büntetés mértékének enyhítésére, miután pedig súlyosítási tilalom állt fenn, a szükséges korrekció csak olyan módon végezhető el, amely együtt jár a vele szemben alkalmazott joghátrány mérséklésével. Nevezett terhelt esetében különösen a XX.r. vádlottal szemben alkalmazott joghátránnyal való összevetésben érhető tetten a belső arányosság követelményének sérelme, ennek kiküszöbölése érdekében – a másodfokú részleges felmentésére is tekintettel – az ítéltábla a vele szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát a rendelkező részben foglaltak szerint mérsékelte.

I.r. vádlottal szemben alkalmazott joghátrányok megállapításánál figyelembe veendő további enyhítő körülmény, hogy két beteg gyermek eltartásáról gondoskodik.

[35] Elsőfokú határozatában a törvényszék okszerűen, a rendelkezésre álló bizonyítékok és körülmények okszerű értékelése mellett állapította meg, hogy különösen a bűncselekmények elkövetése utáni rendezett életvitelükre és társadalmilag hasznos tevékenység folytatására tekintettel az előzetes mentesítésben részesítés feltételei V.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r. és XXIV.r. vádlottak esetében is megállapíthatóak, nevezettek a büntetlen előéletük, az idősebb, illetőleg kifejezetten idős koruk, közösségi, szociális jellegű tevékenységeik, illetőleg lakókörnyezetbeli közmegebecsültségük okán az előzetes mentesítésre érdemesek, a Btk. 102.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazására kellő alappal került sor.

[36] A másodfokú felülbírálat eredményeképpen az ítéltábla a NEAK által bejelentett polgári jogi igény elbírálására vonatkozó elsőbírői rendelkezések mellőzése mellett a polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította.

A NEAK által előterjesztett aktualizált polgári jogi igény nem felel meg a polgári perrendtartás szigorú alakszerűségi szabályainak, de maradéktalanul a Be. 556.§ (2) bekezdés a-f/ pontjaiban meghatározott tartalmi és formai kritériumoknak sem.

A Ptk. 3:405.§ (2) bekezdése szerint az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli. Az egészségbiztosítási szervekről szóló 386/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 4.§-a alapján sem állapítható meg a NEAK hatásköre arra, hogy saját jogán vagy meghatalmazotti minőségében a károsult költségvetés nevében polgári jogi igényt érvényesítsen a büntetőeljárás során. A NEAK a költségvetési csalás bűncselekménye miatt indult eljárásban nem minősül sértettnek, így magánfélként polgári jogi igényt nem érvényesíthet.

A NEAK jogelődje, az OEP a költségvetési csalás alapjául szolgáló eljárásban a gazdálkodó szervezetekkel az Kft1-vel, az Bt1-vel és a Kft3-vel állt szerződéses viszonyban, az érintett szervezetek közül többel szemben polgári pert indított, így a felszámolás alatt lévő Kft1 ellen jogalap nélkül elszámolt társadalombiztosítási ellátás visszatérítése iránt a Megyei Megyei Bíróságon (20.P.21.456/2010/33. számú ítélet, jogerő 2011. július 14., 439.773.511 Ft megfizetésére kötelezés, az ezzel kapcsolatos igény bejelentése a felszámolási eljárás során 2011. szeptember 23.). Az OEP Dél-dunántúli Területi Hivatal vezetőjének tájékoztatása szerint pedig az Bt1. részben megtérítette a tartozását, a fennmaradó követelésre pedig polgári peres eljárást kezdeményeztek a Megyei Megyei Bíróságnál.

A rendelkezésre álló adatok szerint a társadalombiztosítási követelések kielégítése iránt az OEP, illetőleg a NEAK nem pusztán az érintett gazdálkodó szervezetekkel, hanem példának okáért VI.r., VII.r. és VIII.r. vádlottakkal szemben is polgári peres eljárást kezdeményezett, amelyek jelenleg is folyamatban vannak.

A Be. 56.§ (1) bekezdése értelmében a büntetőeljárásban polgári jogi igényként az a kártérítésre vagy dolog kiadására, illetőleg pénz fizetésére irányuló követelés érvényesíthető, amely a vád tárgyává tett cselekmény közvetlen következtében keletkezett. Mindez az alapvető követelmény megvalósulása pedig a jelen ügy orvos foglalkozású terheltjei vonatkozásában nem állapítható meg, adott esetekben a pénz fizetésére irányuló, érvényesíteni kívánt követelés nem a terhükre rótt cselekmény közvetlen következtében keletkezett. Mindemellett a másodfokú bíróság Terhelt16 XVI.r. vádlottat részben bűncselekmény, részben bizonyítottság hiányában, Terhelt21 XXI.r. vádlottat és Terhelt22 XXII.r. vádlottat pedig részlegesen bűncselekmény hiányában felmentette a terhükre rótt vádak alól.

A Be. 56.§ (4) bekezdése értelmében a költségvetést károsító bűncselekmények, valamint az állam sérelmére elkövetett más bűncselekmények esetén polgári jogi igényként nem érvényesíthető az az igény, amelynek érvényesítésére a polgári peres bírósági eljáráson kívül egyéb eljárás – különösen közigazgatási, hatósági, adó-, valamint vámigazgatási eljárás – áll rendelkezésre.

A fenti rendelkezések és megfontolások alapján az ítéltábla a Be. 560.§ (1) bekezdésének b/, c/, g/, j/, n/ pontjaiban foglaltakra figyelemmel a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[37] Az elsőfokú ítéletében a törvényszék a Terhelt23 XXIII.r. vádlott különböző mértékű résztulajdonában álló ingatlanok adott hányadára elrendelt zár alá vételt feloldotta, azonban a pénzbüntetés biztosítékául visszatartotta. Utóbbiak szerint a terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés biztosítékául történő visszatartás jogintézményét a büntetőeljárás törvény csak a lefoglalt dolgoknál ismeri, szabályozza (Be. 323.§ (1), (2) bekezdés), márpedig lefoglalni értelemszerűen csak az ingó dolgot, számlapénzt, elektronikus pénzt vagy elektronikus adatot lehet, ingatlant, illetőleg különböző ingatlanok különböző tulajdoni hányadait érintő a polgári jogi igény biztosítására elrendelt zár alá vétel feloldásának elrendelésével egyidejűleg az azzal érintett ingatlanokat természetesen a pénzbüntetés biztosítékául nem lehet visszatartani.

Miután a szóbanforgó zár alá vétel a polgári jogi igény biztosítására (is) került elrendelésre és a bíróság a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, az elsőfokú bíróság zár alá vétel feloldásával kapcsolatos rendelkezése helytálló, egyúttal a Be. 331.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján a zár alá vétel feloldásának végrehajtását 3 hónapos időtartamra fel kellett függeszteni, egyúttal mellőzni volt szükséges a pénzbüntetés megfizetése érdekében történő visszatartást.

A VI.r. terhelt vonatkozásában hozott hasonló rendelkezéssel összefüggésben a másodfokú büntetőeljárás során a NEAK a zár alá vétel fenntartása iránti kérelmet terjesztett elő, amelynek elbírálásával összefüggésben a másodfokú bíróság külön határozatban már rendelkezett ezen elsőfokú bírósági rendelkezés tárgyában, így erre a másodfokú ügydöntő határozat meghozatala során már nem kellett sort keríteni.

Figyelemmel Terhelt16 XVI.r. vádlott másodfokú teljes felmentésére, az ítéltábla külön rendelkezett arról, hogy a büntetőeljárás során felmerült 237.808 Ft bűnügyi költség egyetemleges viselői köréből mellőzte a nevezett terheltet, ezen költségrész egyetemleges viselésére XVI.r. vádlott nem kötelezhető.

A fentebb részletezettekre figyelemmel az ítéltábla a korrupciós bűncselekmények rendbelisége, a költségvetést károsító és a korrupciós bűncselekmények minősítése, illetőleg megnevezése a másodfokú felülbírálattal érintett egyes terhelttel teljes vagy részleges felmentése, a polgári jogi igény érvényesítésével, illetőleg a zár alá vétellel és a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezések vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a jelzett irányokban a Be. 606.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával megváltoztatta, az elsőfokú ítélet további rendelkezéseit pedig – amelyek törvényesek és megalapozottak – a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a III.r., XVI.r., XX.r. és XXII.r. vádlottak egyes személyi adatait pontosította.

Győr, 2022. február 10.

Dr. Zólyomi Csilla sk.

Dr. Németh Balázs sk.

Dr. Vajda Edit sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2021. február 22. napján kelt 17.B.103/2020/49. számú ítéletének meg nem változtatott része Terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában – a polgári jogi igény tekintetében -, Terhelt4 IV.r. vádlott vonatkozásában – a polgári jogi igény tekintetében -, Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r. vádlott vonatkozásában – a polgári jogi igény tekintetében -, Terhelt17 XVII.r. vádlott vonatkozásában – a polgári jogi igény tekintetében -, Terhelt18 XVIII.r., Terhelt19 XIX.r., Terhelt20 XX.r., Terhelt23 XXIII.r. és Terhelt24 XXIV.r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. február 10.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke